

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

UBITA DVA DELAVCA, DVA PA SE BORITA S SMRTJO

ŠPANSKA POLICIJA STRELJALA NA STAVKajoČE V PRISTANIŠKEM MESTU FERROL DEL CAUDILLO

Splošna stavka v mestu, kjer je življenje popolnoma zamrlo Vojska je v krvi zatrla upor Arabcev v Španski Sahari

MADRID, 10. — Vse svečanosti ob priliki poroke v Francovi družini niso odvrnile španske ljudstva od vsakdanjih krivic, revščine in zapostavljanja v deželi, ki je zaspala Evropo z emigranti, črna pa je tudi pod fošističnim jarmom. S treh strani prihajajo iz španske hude vesti, ki pa, kljub žrtvam, pričajo o neugašeni uporabi španske delavcev, mladine, zatiranih ljudstev Afrike.

V francoskem rojstnem mestu Ferrol del Caudillo, na skrajnem severozahodu Pirenejskega polotoka, so policiji spopadi s policijo, ki je streljala na stavkajoče delavce, ubila dve smrtni žrtvi in nad tri deset ranjenih. Dva ranjena se v bolnici borita s smrtjo.

V Barceloni je rektor tamkajšnje univerze dal zapreti vse fakultete, da ne bi preprečil splošne študentske stavke proti režimu.

Španska vojska je tudi v krvi zatrla upor zatiranega prebivalstva španske marke, tistega dela Maroka, ki ga pritevajo med španska ozemlja.

O nudi dogodkih v Španiji vemo malo, ker je madriška vlada vedela še strogo cenzuro, medtem ko radio oddaja zelo zapleteno poročilo, iz katerega pa je vseeno mogoče zvedeti, da so v Ferrolu, pristaniškem mestu Galicije, streljali delavce največje španske ladje delnice »Bazan«, ki zaposluje skoraj tisoč delavcev. Po udeležih v stavki naj bi se stavke odločile, vendar kot tri tisoč delavcev, kar nekako pomeni, da je bila stavka zares popolna, morda tudi stoodsotna. Delavci so krenili po mestnih ulicah in protestirali zaradi odpusta šestih uravnoteženih. Mesto je solidiziralo z njimi. Španski radio namreč poroča, da so bile trgovine, bari in javni uradi zaprti »iz strahu pred demonstracijami«. Možnost je v takem primeru dvojna: ali je bilo demonstracij najmanj desetkrat več, ali pa je mesto zajela splošna stavka. Uradi in trgovine so ostali zaprti tudi potem, ko je policija v krvi zatrla demonstracijo.

Radio v Madridu v svojih oddajah govori, da so se demonstranti presegli nad zasebno lastnino, razbijali in spodbujali druge delavce k uporabi, iz česar lahko sklepamo, da so stavkajoči v mestu organizirali barikade in se dalj časa držali upirali vojski in policiji.

Policija je streljala na demonstrante. Prve vesti je posredovala agencija »Europa press«, v njo pa so vzele druge tiskovne agencije, kot Reuters, AFP in ANSA, da bi se v spopadih ubil en delavec, o čemer ni omenjen otrok. Pozneje so sporočili, da je eden izmed hudo ranjenih izumrl, dva se pa borita s smrtjo v mestni bolnišnici, kjer so ju tbb smrtni postelji zastražili vojski in policiji.

Po incidentih je mesto popolnoma zamrlo. Splošna stavka verjetno se traja in trenutna tišina daje misliti, da kliče pod popolno. Po mestnih ulicah, ki so prazne, krožijo policijski in vojski oddelki, ki so oboženi in imajo orožje pripravljeno na strel. Telefonske in druge zveze so pretrgali. Po telegrafskih žicah dopuščajo zgolj uradne razgovore s prestolnico Galicije Lo Coruno. Po nekaterih informacijah naj bi oblasti bile prisiljene sprejeti delegacijo delavcev.

List maroške opozicijske stranke »Istikla« (»L'opinion«) poroča, da je prejšnje dni prebivalstvo Španske Sahare, v mestu Ad El-Ayun demonstriralo proti španskemu fašističnemu kolonializmu. Demonstracije naj bi vojska skušala udušiti, vendar je v spopadih bilo ubitih deset policistov in vojakov. Glasilo maroških sindikatov »Maghreb« informira, da je bilo

število civilnih žrtev prav gotovo visoko, vendar ga ne navaja. Po spopadih, ki naj bi se pričeli 7. marca, naj bi policija aretirala več sto Arabcev.

Špansko ministristvo za informacije je, seveda, vest o krvavih spopadih v Španski marki odločno zanikalo.

V Madridu se medtem nadaljuje represija proti baskovskim ljubom. Tokrat je posebno sodišče za zaščito države in javnega reda obsodilo na sedem let ječe in visoko denarno kazen Baska Joseba Eloseguija Odriozola, starega 56 let, ki se je septembra 1970 vrnil s tribune nekoga športnega igrišča pred generalisima Franca, se zažgal in v plamenih kričal: »Naj živi svobodni Euzkadi!«

Odriozola je doma iz Guernice, ki so jo Nemci in španski fašisti zločinško bombardirali med državljansko vojno leta 1937. Od tedaj naj bi koval svoj upor.

V Barceloni je rektor ukazal zapreti filozofsko in leposlovno fakulteto. Rektorju se je zdelo ukrep, ki velja za nedoločen čas, popolnoma upravičen, ker da traja splošna stavka študentov že več dni.

Španske oblasti pripisujejo vse te dogodke, predvsem pa stavko in spopade v Ferrolu, »komunističnim agitatorjem«.

Fanfani imenovan za dosmrtnega senatorja

RIM, 10. — Predsednik republike Leone je imenoval predsednika senata Fanfania za dosmrtnega senatorja zaradi njegovih zaslug na znanstvenem in družbenem polju.

Amintore Fanfani se je rodil v Pieve Santo Stefanu leta 1908. Še zelo mlad je postal univerzitetni profesor, od leta 1955 pa poučuje na rimski univerzi. Bil je član ustavnih skupščin, nato poslanske zbornice, maja 1968 pa je bil izvoljen za senatorja ter istega leta postal predsednik senata. Bil je večkrat minister in štirikrat predsednik vlade: februarja 1945, od julija 1958 do januarja 1959, od julija 1969 do junija 1962 ter od februarja 1962 do maja 1963.

INTENZIVNO DELOVANJE STRANK PRED VOLITVAMI

Po kandidatnih listah na vrsti volilni programi

Tri osnovne točke PSI: zaposlitev, Jug in reforme - PSDI določila nosilce kandidatnih list

RIM, 10. — Po dolgih razpravah so se socialdemokrate končno dogovorili o sestavi kandidatnih list za poslansko zbornico in senat, demokristjani pa se še vedno ukvarjajo s tem vprašanjem ter se niso sprejeli dokončnih sklepov. Socialisti pripravljajo volilni program, liberalci pa razpravljajo o volilni platformi, ki jo je pripravil Malagodi. Komunisti so zaposleni z zadnjimi pripravami partijskega kongresa ter s sprejemom tujih delegacij, ki so začele prihajati v Italijo.

Na današnji seji vodstva PSDI so po poročilu tajnika Tanassija izdelali kandidatne liste ter določili nosilce list. Sam Tanassi bo kandidiral v Rimu, namestnik tajnika Cariglia v Firencih, Orlandi v Perugia, Tremellini v Milanu, bivši tajnik Ferri pa kar v dveh okrožjih: Como - Sondrio - Varese in Siena - Arezzo - Grosseto.

Na seji vodstva KD so pod predstojstvom tajnika Forlanija razpravljali predvsem o kandidaturah za poslansko zbornico na počasti predlogov pokrajinskih volilnih komisij in poslanske skupine, ki se je sestala pred sejo vodstva pod predstojstvom posl. Zanbellija.

Socialisti pripravljajo volilni program, ki bo — kot je povedal član vodstva Landolfi — temeljil predvsem na treh točkah: zaščita zaposlitve, vprašanje Juga in reforme. Landolfi, ki je član komisije za pripravo volilne platforme, je poudaril povezavo med vprašanjem zaščite zaposlitve in problemom Juga v smislu, da je glede obsega potrebni takoj in korenito spremeniti sedanje tečajne gospodarske politike. Glede reform vprašanja PSI predvsem na univerzitetni in zdravstveni reformi ter zahtevajo tudi reformo delniških družb ter pripravo splošne urbanistične reforme.

V zvezi s socialisti beležimo, da nes se prošnje sen. Menchinnella, da bi uradno vstopil v parlamentarno skupino PSI v senatu.

Kot je znano, je Menchinnella skupaj z nekaterimi somišljeniki pred nekaj dnevi izstopil iz PSIUP.

Danes se je sestel vsedrjavni svet PII, kateremu je tajnik Malagodi poročal o volilnem programu. Malagodi je dejal, da bodo prihodnje volitve usodnega pomena za Italijo in za Evropo, da se je potrebna volina okrepitve »iskrene demokratične občutja«. Liberalni tajnik je ugotovil, da se je politika leve sredine neuspešno končala zaradi nihanja PSI med demokracijo in marksizmom - maksimalizmom. Osnovni vzrok krize pa je bil seveda izključitev liberalcev

iz vlade.

Republikanci na listah katerih bo kandidiral ostavljeni odgovorni urednik »Corriere della Sera« Spadolini, so ponudili kandidature tudi znanemu časnikiarju Montanelliju, ki pa jo je zavrnil, čeprav je zagotovil, da bo glasoval za PRI.

Na Kvirinalu je predsednik republike Leone sprejel odposlanstvo državljani, ki so ga pozvali, naj poseže pri pristojnih vladnih organih, da bi volilna kampanja došla na samo ob strogem spoštovanju obstoječih zakonskih določb, ampak da bi tudi preprečili nekatere oblike propagande, ki so bile zel, razširjene na prejšnjih volitvah, ki pa so na poseben način motile prebivalstvo ter onesnažile mesta. Pobudi skupine državljani sta se pridružila tudi pesnik Montale in pisatelj Silone. Predsednik Leone je obljubil, da se bo o tem pozanimal.

Prihodno sredo 15. marca se bo sestel senat, ki bo moral odobriti volilni ukrep o pomoči prebivalstvu Ancone ter nekatere manjše spremembe državnega proračuna.

PISMO IZ RIMA

Daltonizem

Ne glede na to, ali bo Valpreda kandidiral ali ne, lahko z gotovostjo trdimo, da bo to volilno kampanjo karakteriziral proces, ali bolje odložitven proces. Ni bilo malo tistih, ki so dvomili, da bi skupaj potekala volilna zborovanja in sodni postopek, in imeti so prav.

Pota procedure so neskončne: tako lahko osnovna napaka preiskave — namreč do delitev procesa Rimu namesto Milanu — omogoča sedaj vrnitev procesa v Milan oziroma njegovo odložitven za več mesecev. In to so prav »vročiči meseci« volitev.

»Skušaj me razumeti — so Valpredove besede ob branju razsodbe o premetstvi postopka pred milansko sodišče — jaz vem, da imate prav, ko pravite, da obravnava pravno pritiče milansko sodišče. Vem tudi, da imate prav, ko pravite, da so jo z nakano odvzeli Paolillo (milanskem preiskovalnemu sodniku — op. ur.). Moja leva roka pa je ledeno mrala in se bojim, da ne bom zmozel, da

ne bom preživel odložitve...« To je pravil Valpreda enemu izmed odvetnikov, Francescu Piscoppu: anarhist se boji krute bolezni, ki ga že več časa muči. Mrzav v udih je samo eden od simptomov.

To je obsodba, ki jo Valpreda nosi v sebi, v svojem organizmu; je pa tudi neka druga obsodba — namreč sodna — ki mu jo nekateri pripisujejo še pred procesom, celo še pred atentati 12. decembra 1969. Giuseppe Parlato, milanski kvestor 25. aprila (datum atentatov na velesejmu in na železniški postaji), rimski kvestor 12. decembra, samo nekaj dni po pokolu na Trgu Fontana izjavi: »Za Valpredo smo imeli že pripravljeno obloko; potrebne so bile še samo zadnje izpolnitve. Za te »izpolnitve« bo poskrbel taksist Rolandi — priča ki ne more govoriti, ker je umrla — prav tisti Rolandi, ki ga je Paolillo skušal zasilati, toda brez uspeha, ker policija ni hotela izkavati njegovega ukaza.

Gre skratka za obtožbenca z obloko, krojeno po meri: po eksploziji 25. aprila ga skupaj z drugimi anarhisti aretirajo, na zahtevo samega javnega tožila ga nato oprostitjo, »ker ni zakrivil dejanja«. Dejanja — opozarjam vas — ki je del »enega samega zločinškega načrta« (po besedah šefa političnega urada milanske kvesture Allegre), v katerega spadajo še atentati na vlakih 8. in 9. avgusta ter bombe 12. decembra v Milanu in Rimu.

Toda če gre za »en sam načrt«, kako more biti odgovoren za en del nekda, ki ni odgovoren za drugega? Valpreda pa ostaja na zatonih klopi kljub temu, da je za atentate na velesejmu in na vlakih (torej dva od treh epizod »enega samega zločinškega načrta«) preiskovalni sodnik iz Trevisa Stiz izdal zaporni nalog proti članom fašistične celice, ki jo je vodil zalažnik Ventura. Med temi je tudi ideolog novonacističnega gibanja »Ordine nuovo« Pino Rauti, ki se je vrnil v misovske vrste kot član vodstva in kandidat na volitvah: časnikiar pri rimskem davčniku »Tempo« in posredovalec med italijanskimi fašisti in grškimi polkovniki.

Naj omenimo še, da je pet dni pred atentatom na Trgu Fontana angleški časopis »Observer« objavil tajno poročilo, ki ga je atensko zunanje ministrstvo poslalo svojemu veleposlaniku v Rim: v njem je govor o možnosti desničarskega državnega udara v Italiji, omenja pa se tudi eksplozija na milanskem velesejmu kot ena izmed epizod »strategije napetosti«, ki so jo organizirali v Grčiji, v Italiji pa jo koordinira neki skrivnostni »komiter P.« Andreas Papanastasi, bivši grški minister, ki se ga polkovniki izgnali iz dežele, jamči, da je dokument avtentičen.

Vest je »Observerju« posredoval izvedenec za grške razmere, časnikiar Leslie Finer, ki jo potrjuje na procesu za dogodke 25. aprila in ki je tudi med pričami procesa Valpreda.

Prav v tistih decembrskih dneh 1969, malo pred pokolom v Milanu, se torej govori o možnosti desničarskega državnega udara. Takoj po 12. decembru pa policija in sodstvo ne gresta iskati v desničarske kroge, ne gresta iskati »emisterja P.« Iščejo Valpreda in druge anarhiste. Obložijo Valpredo, čeprav je bil že oproščen obtožbe zaradi bomb 25. aprila.

Med preiskavo pa ocenijo za »nepomembne« izjave nekoga profesorja Lorenzona, ki obtožuje Ventura, da mu je pokazal tloris hodnika rimske Banca del Lavoro, kjer je eksplozirala bomba 12. decembra skoraj istočasno, kot v Milanu.

Kaže torej, da obstaja neka epidemija, ki se je razširila med preiskovalci in sodniki (k sreči ne med temi): to je očesna bolezen, neke vrste daltonizem. Kogar ta bolezen prizadene, vidi rdeči, kar je črna, in na leve, kar je desno. MARIO DEZMANN

DESNOKRILLO TAJNE ORGANIZACIJE IRA OBJAVILO TRI DNI PREMIRJA

Za premirje pogoji irskih gverilcev britanski vladi

Spori v londonskem kabinetu - Wilson v ponedeljek odpotuje v Dublin Še četrta žrtev eksplozije skladišča gverilcev IRA v Falls Roadu

LONDON, 10. — Kljub danim obljubam angleška vlada še ni objavila svojega načrta za pomiritev na Severnem Irskem. Nasprotno vse kaže, da so člani britanske vlade glede tega načrta sprti. Včeraj so se še enkrat sestali pozno v noč, a brezuspešno.

Medtem pa je voditelj laburistične opozicije Harold Wilson sporočil, da bo v ponedeljek obiskal Dublin, prestolnico republike Eire (Irska) za razgovore s tamkajšnjim predsednikom vlade. Govori se, da misli Wilson orisati svoj »dolgoročni načrt«, ki predvideva omilitve »nateracije za politične pripornike na Severnem Irskem in, v daljši perspektivi, združitve Ul-

stra z Irsko republiko.

Pobudo so prevzeli, po tednu bombnih atentatov, tudi irski gverilci. Obe krili irske republikanske armade (IRA) sta namreč objavili točke, ki naj bi predstavljale pogoje za premirje v Ulstru. V programu ni velikih razlik, pač pa je desno krilo »provokativno« objavilo tridnevno »preizkusno« premirje, medtem ko meni »uradna« (leva) IRA, da je sprejem predloženih točk prvi pogoj za premirje, ki ga pa dotlej ne namerava oklicati.

Točke, ki jih je predložila IRA, pa so naslednje: takojšen umik angleške vojske v vojašnice, angleška vlada pa se mora obvezati, da jih bo umaknila iz Ulstra; ukinitve severnoirskega parlamenta; popolna amnestija za vse politične zapornike.

»Uradna« IRA pa je medtem sporočila preko svojih glasnikov, da za njene aktiviste ne velja premirje, vsaj dokler angleška vlada ne bo izjavila, da sprejme postavljene pogoje.

V Londonu so prve reakcije negativne, vendar zdržane. Nekateri so celo ironizirali nad pogoji in izjavljali, da je lahko doseči mir v Ulstru: IRA naj preneha s svojjo dejavnostjo, češ da je to edini razlog za spopade na Severnem Irskem.

Tudi severnoirska vlada, ki jo vodi unionist Faulkner, se ni izrekla, vendar so vsi mnenja, da bosta obe vladi, v Londonu in Belfastu, odločno zavrnili postavljene pogoje, vendar pa se mnogi tega tudi boje. Pričipani so, da bi v takem primeru premirju sledilo ob-

dobje bombnih atentatov in še množičnih manifestacij.

Ljudstvo na Severnem Irskem ni moglo, in ne more, pozabiti zadnje nedelje v januarju, ko so britanski vojaki hladnokrvno ubili trinajst ljudi, ko so ti demonstrirali za državljanske pravice.

Medtem so v Belfastu potrdili, da je eksplozija, ki je razdejala dve hiši in ubila štiri osebe, nastala zaradi neprevidnega ravnanja z nitroglicerini. Za hišama naj bi namreč bilo skrivno skladišče organizacije IRA (»provokativno«), kjer so trije aktivisti pripravljali eksplozivne naboje.

Popolne pa so izpod ruševin hiše v Falls Roadu izvele še eno truplo.

dobje bombnih atentatov in še množičnih manifestacij.

Ljudstvo na Severnem Irskem ni moglo, in ne more, pozabiti zadnje nedelje v januarju, ko so britanski vojaki hladnokrvno ubili trinajst ljudi, ko so ti demonstrirali za državljanske pravice.

Medtem so v Belfastu potrdili, da je eksplozija, ki je razdejala dve hiši in ubila štiri osebe, nastala zaradi neprevidnega ravnanja z nitroglicerini. Za hišama naj bi namreč bilo skrivno skladišče organizacije IRA (»provokativno«), kjer so trije aktivisti pripravljali eksplozivne naboje.

Popolne pa so izpod ruševin hiše v Falls Roadu izvele še eno truplo.

IZJAVA KITAJSKEGA ZUNJEGA MINISTRSTVA

Peking bo podpiral Vietnam do zmage

Poziv Ameriki, naj umakne svoje čete in čete lutkovnih vlad

PEKING, 10. — Kitajska uradna agencija »Hsinghua« je objavila sporočilo zunanjega ministrstva z izjavo o položaju v Indokini. V njem Kitajski ponovno izražajo svojo »popolno podporo boju indokitajškega ljudstva«, obsojajo ameriške bombe napade na Severni Vietnam in ponavljajo zahtevo po popolnem in brezpogojnem umiku ameriških čet iz Indokine.

S to izjavo Peking dejansko potrjuje Šihanukovo izjavo časnikiarjem in obnavlja polemiko z ZDA, katere obtožujejo »imperializma«.

Kitajska, trdi »Hsinghua«, izraža globoko prepričanje, da bodo indokitajsko ljudstvo dosegla popolna zmaga nad ameriškim imperializmom za narodno osvoboditev. Kitajska »odločno« podpira ta ljudstva in poziva ameriško vlado, naj brezpogojno umakne svoje čete, kakor tudi čete lutkovnih vlad. V tem smislu »čaj

določijo skrajni rok, istočasno pa prenehajo podpirati lutkovne vlade v indokitajskih deželah.

»Dokler ameriški imperializem ne bo končal svoje agresije in dokler ne bodo priznane svete pravice indokitajških ljudstev«, se zaključuje izjava, »bo kitajska ljudstva naredila največ, kar je mogoče, v vsestranski podpori boju vietnamskega in drugih indokitajških ljudstev.«

S tem je Kitajska dejansko zavrgla špekulacije nekaterih krogov, tudi v SZ, ki so govorili o »stajnih sporazumih« z ZDA in nasprotjih s hanojsko vlado.

S Formoze medtem poročajo, da je Nixon obtožil Severni Vietnam, da slabo ravna s 1673 ameriški ujetniki.

Tiskovna konferenca podpredsednika ZIS in guvernerja narodne banke

Poročilo o stanju gospodarstva SFRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 10. — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Dr. Sirotković in guverner narodne banke Jugoslavije Branko Čolanović sta danes na tiskovni konferenci seznanila domače in tuje novinarje z nekaterimi tekočimi vprašanji gospodarske politike Jugoslavije ter odgovorila na številna vprašanja. Dr. Sirotković je med drugim poudaril, da so zadnji ukrepi ZIS na področju cen šli za tem, da se omilijo neugodni učinki spremembe paritete dinarja, da se ne poslabša življenjski standard, in da so vsa ubjavanja, da bo prišlo do podražitve nekaterih osnovnih prehranskih artiklov, brez vsake osnove. Dr. Sirotković je nanovval, da bo ZIS v kratkem predložil skupni zakon o kontroli cen ter opozoril na dejstvo, da so bile z nedavnimi ukrepi zmanjšane obveznosti in dane druge olajšave za okrog 40 izdelkov v glavnem tekstilne, prehranske in kemične industrije ter industrije usnja. da so po drugi strani bile povečane cene nekaterih artiklov, ki so bile daleč izpod svetovnih cen (benzin, olje, žužno sadje). Dr. Sirotković je odločno zanikal, da bo v drugi polovici tega leta prišlo do podražitve moke oziroma kruha.

Guverner narodne banke Branko Čolanović je med drugim dejal, da so osnovni smotri monetarno-kreditne politike maksimalna pomoč izvozu, tako bo od predvidenega povečanja denarnega obtoka za 5,8 milijarde dinarjev okrog 2,2 milijarde uporabljeno za kreditiranje in druge oblike spodbujanja izvoza.

Čolanović je nadalje opozoril novinarje na pomembne spremembe, do katerih je prišlo lani v drugem polletju v plačilni bilanci: medtem ko se je v prvem polletju končalo s 460 milijoni dolarjev deficita, se je drugo polletje zaključilo s 167 milijoni dolarjev preseška. Pozitivne tendence iz druge polovice lanskega leta se nadaljujejo tudi v letošnjem letu, tako da se predvideva, da deficit plačilne bilance ne bo večji od 120 milijonov dolarjev in da se bodo dezinne rezerve povečale za 100 milijonov dolarjev.

B. B.

Kočljiva vprašanja kmetijstva v Jugoslaviji v središču razprave na seji predsedstva ZKJ

Občutno zmanjšanje kmetijskega prebivalstva - Poudarjena potreba po modernizaciji proizvodnje

BEOGRAD, 10. — Predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije je na današnji seji, katere so se po volji članov predsedstva med drugimi udeležili tajniki izvršnih organov CK republik in pokrajin, zveznega izvršnega sveta, družbeno političnih organizacij in gospodarske zbornice, razpravljalo o razvoju socialističnih odnosov v kmetijstvu in o nalogah komunistov. Predsednik komisije predsedstva ZKJ za agrarno politiko Pavle Gaži je med drugim ugotovil, da so v kmetijstvu velike neizkoriščene rezerve, ki se lahko izkoristijo predvsem z boljšo organizacijo in z boljšo funkcionalno povezavo kmetijstva s predelovalno industrij. Glede na naglo upadanje števila kmetijskih proizvajalcev (po najnovjših podatkih se je kmetijsko prebivalstvo v Jugoslaviji zmanjšalo na 37 odstotkov) je potrebno pospešiti modernizacijo kmetijske proizvodnje. Za to pa so potrebne mnoge večje naložbe v kmetijstvo in industrijo kmetijskih strojev, kot so predvidene v srednjeročnem načrtu.

Gaži je opozoril, da se bo zmanjšala kmetijska proizvodnja in da se bo moral povečati uvoz kmetijskih pridelkov, če se pravočasno ne sprejmejo ustrezni ukrepi, ki bi spodbujali kmetijsko proizvodnjo. Po mišljenju Gažija je nerazumljivo kako je mogoče najti sredstva za uvoz kmetijskih pridelkov, ne pa tudi sredstva za kreditiranje domače kmetijske proizvodnje. Potrebno je nadalje, spoznavno z republikami in pokrajinami, čimprej rešiti vprašanje cen v kmetijstvu, vprašanje obrtnih in investicijskih sredstev, sicer je nemogoče pričakovati zadovoljive rezultate razvoja kmetijske proizvodnje.

V razpravi, katere se je udeležilo več članov predsedstva, je bilo poudarjeno, da je potrebno čimprej doseči sporazum o skupni dogorodni in razvojni politiki v kmetijstvu in v okviru tega sporazuma določiti obveznosti in odgovornosti republik, pokrajin in zveze, za zagotovitev nujno potrebnih sredstev za predvideni razvoj kmetijstva.

Več govornikov je posebno pou-

darilo potrebo posvečanja večje pozornosti zasebnim kmetovalcem. Zastopnik kmetijsko najbolj bogatega področja Jugoslavije — Vojvodine — Čanadanović, je dejal, da so težave kmetijskih proizvajalcev predvsem gospodarskega značaja; da izhajajo iz neenakopravnega položaja kmetijskih proizvajalcev in delavskih organizacij v uresničevanju dohodka, in da so manj odvisne od ideološkega in političnega dela ter od zemlje, botanike in agrotehnike. Zvezni tajnik za kmetijstvo inž. Kuštrak sodi, da se je družbeni sektor v kmetijstvu zadnja leta počasi razvijal, da je prišlo do zastojanja intenzifikacije proizvodnje zasebnih kmetovalcev in zahteval, da se v srednjeročnem načrtu predvidi večja proizvodnja traktorjev in umetnih gnojil, kajti leta 1975 bo kmetijsko potrebovalo ne predvidenih 22 tisoč traktorjev, temveč 50 tisoč traktorjev letno.

Stane Dalanc je dejal, da je razprava pokazala, da obstajajo različne koncepcije okrog razvoja kmetijstva in da je potrebno doseči enotno stališče, sicer lahko postane kritično ne le gospodarsko, temveč tudi politično stanje. Kiro Gligorov je predlagal, da se določijo smernice dolgoročnega razvoja kmetijstva in trajna načela usklajevanja odnosov med kmetijstvom in industrij. Ukrepom raje biti po mišljenju Gligorova tak, da bodo spodbujali ne le večjo, temveč tudi produktivnejšo proizvodnjo in zmanjšanje proizvajalnih stroškov. Na kraju razprave je bilo dogovorjeno, da komisija, ki je bila danes ustanovljena, na podlagi kritike, pripomb in predlogov razprave, pripravi predlog sklepov predsedstva o uresničenju resolucije prve konferenca Zveze komunistov Jugoslavije.

B. B.

AMAN VEST ODLOČNO ZANIKA

Dočgovor Izraela z Jordanijo o vrnitvi zasedenih ozemelj?

Cisjordanija naj bi - po tem sporazumu - imela samostojnost v okviru hašemitske kraljevine

Bejrut, 10. — Izrael naj bi v največji tajnosti sklenil sporazum z Jordanijo, po katerem naj bi Cisjordanija vrnila (brez Jeruzalema) pod upravo hašemitske kraljevine, vendar naj bi ostala demilitarizirana in samostojna. Uprava naj bi prevzeli Izraelu namenjeni elementi. Vest v tem smislu je objavil libanonski dnevnik »Al-Macharrer«, medtem ko so jo v Amanu odločno demantirali.

Egiptovski predsednik Sadat se je medtem vrnil v Kairo. V nedeljo bo skupaj z libijskim predsednikom Gadafigijem in sirskim predsednikom Asadom, prisegel pred zbornico nove arabske federacije. Sestavlja jo po 20 poslancev za vsako zvezno državo. Sadat naj bi ob tej priliki imel vreden govor.

Iz Tel Aviva poročajo, da sta dve reakcijski letali mig 23 preleteli Sinaj nad Sarm - El - Šejchem, nato pa zaokrenili in se vrnila na egiptovsko ozemlje. Po sramotnem izraelskih vojaških krogov, naj bi miga vodili sovjetski piloti.

ki in Nambiji ter se vrnil v New York. Pred odhodom se je še zadnjič sestel z južnoafriškim premierom Vorsterjem. Do prihodnje julija bo Waldheim pripravil poročilo, ki ga bo predložil varnostnemu svetu.

Tudi severnoirska vlada, ki jo vodi unionist Faulkner, se ni izrekla, vendar so vsi mnenja, da bosta obe vladi, v Londonu in Belfastu, odločno zavrnili postavljene pogoje, vendar pa se mnogi tega tudi boje. Pričipani so, da bi v takem primeru premirju sledilo ob-

Waldheim zaključil obisk v Južni Afriki

CAPETOWN, 10. — Generalni tajnik OZN Waldheim je zaključil danes petdnevni obisk v Južni Afr-

Včeraj so pripadniki »Novega ljudskega odpora« osvobodili visokega funkcionarja podjetja »Regie Renault«. Na sliki: Robert Negrette skupaj s časnikiarji, fotoreporterji in televizijskimi operaterji v uradu pariške policije. Poročilo berite na 6. strani (Telefoto ANSA-UPI)

POMEMBNI SKLEPI NOČNE SEJE POKRAJINSKEGA ODBORA PSI

Utrditev in razširitev vodstva federacije tržaških socialistov

Na listi PSI slovenski kandidat Dušan Košuta - Skupna seja predstavnikov Slovenske skupnosti in SDZ iz Trsta ter Gorice - Belci in Bologna kandidata KD za parlament - Upravnih volitev ne bo?

Pokrajinski odbor PSI je ponoči med četrtim in petim došlo kandidature za politične volitve, istočasno pa je bila izvedena prenosna vodstva, tako da se je vključila v vodstvo levičarske socialistične stranke ter da je prišlo do podobnega položaja kot obstaja v vsedravnem vodstvu PSI.

Pokrajinsko vodstvo v PSI je izvolilo nov izvršni odbor ter potrdilo dosedanjega tajnika Livia Pesanteja, namestnika tajnika sta Lu-

stranke predvideva, da ne more kandidati za zbornice biti istočasno tudi tajnik federacije. Na kandidatski listi za izvolitev v poslansko zbornico je slovenski kandidat Dušan Košuta, ki je kandidiral že na prejšnjih političnih volitvah in se je dobro uveljavil, saj so ga slovenski socialisti podprli z visokim številom preferenčnih glasov. Prav gotovo se bo tudi na teh političnih volitvah Dušan Košuta uveljavil na listi PSI, saj gre za glas za listo socialistične stranke, kar je v skladu s splošnimi napori za naprednejšo usmeritev v državi ter istočasno tudi v skladu z napori, da se uveljavijo slovenski kandidati.

Na seji vodstva PSI s onajprej zelo obsežno razpravljali o razvoju političnega položaja, ko je prišlo do enoborne demokratske vlade in do predčasnih volitev. Iz tega so zaključili, da je treba razširiti sedanjo vodstveno večino v stranki ter to še zlasti v predvolilnem razdobju.

Predložena je bila resolucija, za katero je glasovala velika večina z edino izjemo struje za socialistično stranko v Trstu. V resoluciji se sklicujejo na stališča večine na zadnjem kongresu PSI ter nadalje ugotavljajo poseben položaj socialistične stranke v socialni in politični stvarnosti, ki ji omogoča, da izkoristi svoje zmogljivosti ter da predstavlja interese delavcev ne samo v vladi temveč tudi v opoziciji. Glede lokalnih vprašanj se opozarja na težave pokrajine in se zlasti na slabo konkurno tržaške gospodarstva, kar je treba reševati s sodelovanjem vseh demokratskih sil in sindikalnih organizacij.

Glede deželni vprašanj pa je v resoluciji rečeno, da je treba zagotoviti izvajanje gospodarskega načrta ter še zlasti zagotoviti zaposlitev, raven plač in se še posebej poudariti važnost rešitve vprašanja izseljevanja.

Včeraj so se na skupni seji se-

Dušan Košuta

cio Ghersi in Branko Pahor, člani pa: Bonicelli, Del Titto, Giachetti, Kervin, Misl, Pittari, Sturari in Teiner.

Na seji so na predlog sekcije sklenili, da načeljuje kandidatski listi za poslansko zbornico tajnik Pesante, sledijo pa po abecednem redu Gianni Giurcin, Dušan Košuta in Luciano Semerari. Za senat kandidirata Giordano Bruno Mislari in Aurelia Bianco por. Gruber. Začasnou je pokrajinski tajnik podal ostavko na svoje mesto, kar statut

Kaj je bonomijanska kmečka organizacija

Polagoma prihajajo do izraza pravi razlogi cele afere v zvezi z volitvami za kmečko bolniško blaginjo, se zlasti se jasnjijo razlogi za ponovno odložitve prvih volitev, ki bi morale biti 5. marca letos.

Očitno je odgovor ministra Donati Cattina konec noembra lani, da se namreč mora v najkrajšem roku končati 12-letna komisarstva uprava bolniške blaginje, ki je bila izrečena v korist tržaške po. r. in, hudo izmenadljivi in prestrašili vodstvo kmečke bonomijanske organizacije. Na volitvah bi se namreč odprl bief, ko se je vsa po. r. leto za podpora obnovi prikazovala kot predstavnica tržaških kmetov in dobila zato mesta, ki so ostajala sicer pogosto odkrita, v raznih odborih in komisijah tistih ustanov, ki bi bile dolžne delovati v korist kmetijstva, kot n. pr. gospodarska zbornica in druge. O. bračin bi bila prisljerna tudi slovenskim kmetom za vse grehe, ki jih ima na vesti, in ta obračun bi se izplačal z glasovnicami.

Nasi kmetije je gotovo ne mogli pozabiti, da ta organizacija ni bila nikoli njihova, da niso smeli v njej niti govoriti v svojem jeziku, da v njenih odborih razen nekaj izjem za slepilo, sploh ni kmetov. Spomnili bi se, da je pravzaprav ta organizacija direktna naslednica in dedinja fašistične korporacije, saj je obdržala funkcije (pač dokler niso bili z leti upokojeni), da so njeni vodje nazivali domače kmetje z »allogeni«. Verjetno bi se tudi spomnili, da obstaja v aktih deželne svete nepobiten dokaz raznorodne vloge, za katero so ji bila zajamčena posebna finančna sredstva, vloge, ki jo je bonomijanska organizacija prevzela namesto pospeševanja kmetijstva na področjih dežele, kjer živi slovenska narodnostna skupnost. Tako je pred časom deželni svetovalec Moschini na seji deželne svete citiral dokument, ki potrjuje, da je videmska bonomijanska organizacija prejela 154 tisoč 500 lir, kot priznanje za ednosa dell'italianità delle Valli del Natisone.

Zato tržaška federacija Cultivatori diretti ni bila v stanju predstaviti se pred kmeti in zato je bilo treba volitve za bolniško blaginjo, napovedane za 5. marca, ponovno odložiti. Da ne bo nobenega nesporazuma in da potisnemo nazaj v usta izgovore in laži takim, ki bi radi prikrivali še dalje resnico, naj povemo, da niti trohice resnice v odgovoru, ki ga je dal deželni odbornik za kmetijstvo od. Co-melli dr. Dragu Štoki, češ da je ponovno odložitve nekako kriv nastop ene sindikalne organizacije, ki ni federacija Cultivatori diretti, pri ministru za delo in socialno skrbstvo. Res je, in usak trenutek se lahko dokáže, da je Kmečka zveza naslovila 13. januarja ministru pismo, v katerem

rem zahteva dvojezičen postopek pri volitvah in primerno porazdelitev volilnih sedežev, da je vsem kmetom omogočeno glasovanje brez dolgih poti. Res je tudi, da v istem pisnu zahteva, da se volitve ne odlagajo. Dejanski razlog za odložitve je bil - zato se je vprepla cela bonomijanska organizacija in njeni deželni veljaki osebno pritisnili na samega ministra - da je treba tržaški federaciji Coldiretti vsaj za silo zakrpati devizno in ji dati časa za poskus razbijanja enotnosti kmetov, ki se je izkazala na sestankih po vaseh, kljub pritiskom in grožnjam njenih funkcionarjev.

Slišijo se vtrajni glasovi, da mislijo natihoma privediti (mogoče že jutri) svoj občni zbor, ki je sicer občni zbor prav posebne vrste, ker naj bi v obdobju članov, čeprav so vedno trdili, da jih imajo dosti, pač pa »delegati«. Na njem naj bi odpravili, s pretvezo boleznii ali bližnje upokojitve, najbolj kompromitrirane voditelje in se poskusili predstaviti v novi obleki, kmetom prijazni. Verjetno, po 22 letih, ko je bilo to strogo prepovedano, bodo tudi kakšnemu kmetu dovolili spregovoriti slovensko, skušali bodo tudi pripraviti koga, da stopi v videz odbor, da si nadenode vidiz demokratsčnosti. V to jih bodo skušali prepovoriti, pač kot vedno do sedaj, tako da se kmetom predstavijo ne kot sindikalna organizacija, pač pa kot oblatovni organ, pred katerim je treba imeti respekt, biti poznihi in ubogati, čeprav brez vsakega navdušenja.

Ni pa verjetno, da bi jim mogli to uspeti. Ne bodo mogli prikrivati pravega obraza te organizacije, ki pomeni v Italiji - ne po krivdi kmetov, ki so v njej oclanjani, ampak njenih voditeljev - najbolj nazadnjaške sile v okviru vse neofašistične javnosti. Se zlasti ne bodo mogli tega prikrivati našim kmetom, ki so se tudi v časopisnih vestih o njihovem velikem shodu v Trstu (ker ni bilo pač videti na njem, kmetovalcev s Tržaškega) mogli prepričati, kakšne so metode in smrti te skrajno desničarske organizacije, ki je sokrivna za krizo italijanskega kmetijstva.

Nevarna utvara bi bila misliti, da nekaj bolj nasmejan obraz do slovenskih kmetov v tržaški federaciji Coldiretti, blagoloviti v nekaj dvojezičnosti in predstavnistvo zaradi formalnosti v odborih morejo pomeniti spremembo njenega odnosa in njenega delovanja do naših ljudi. Prav tako ni mogoče pričakovati ne kakšne vršne avtonomije tržaške organizacije od osrednjega vodstva. Kmetje na Tržaškem imajo že svojo strokovno organizacijo Kmečko zvezo, ki jo sami vodijo in v kateri sodelujejo v obrambni interesov kmetijstva in kmetov ne glede na politično pripadnost

stali predstavniki Slovenske skupnosti in Slovenske demokratske zveze iz Trsta in Gorice in so razpravljali o bližnjih političnih volitvah. Po obširni razpravi je prišla do izraza možnost, da organizacije sprejmejo skupno stališče do političnih volitev. Na dokončno odločitev pa bo verjetno vplivala nadaljnja izmenjava mnenj, ki jo bodo v prihodnjih dneh imeli z deželni vodstvi vsedravnih demokratskih strank, ki imajo posih za slovenske probleme.

V nedeljo bo tržaška federacija KPI pričela ob 10.30 v kinu Grattacielo svojo volilno kampanjo z zborovanjem, na katerem bosta govorila senator Paolo Sema in po slane Albin Škerk.

Vse kaže, da je tržaška KD vsaj začasno rešila nekatera svoja najostrejša notranja nesprotja, ki tej stranki stalno groze z razkolom. Demokristjani so v četrtki izbrali na seji pokrajinskega vodstva komisijo za imenovanje kandidatur, ki odraža vso mavrico struj. V njej so: Coloni, Vignini, Russo in Galopin (za volilno strujo morotejevc), Tombei (za ostro opozicijsko Fanfanijevo strujo v Trstu), Panger (za base), Fantasia (za Forze nuove) Perini (za avtonomno skupino bivših centristov prof. Romana) in končno Ritossa (za iniativna popolare - Piccoli, Rumor, Ferrari-Agradi).

Predvidevajo, da bo ta komisija že dancs imenovala kandidate za poslansko zbornico in se v tej zvezi govori, da bodo potrdili kot kandidata z zagotovljeno izvolitvijo do sedanjega podtajnika Corrada Belcija in poslancu Giacomo Bologno, kandidirala pa bosta najbrž še Pecorari (struja Piccoli) in Nodari (base). Glede kandidatov za senat pa je volilna komisija imenovala tri člane (Coloni, Panger in Tombei), ki se bodo v nedeljo udeležili zasedanja deželne komisije ki ji bo predsedoval Sullo. Kot zelo možnega kandidata za senat navajajo znanega zdravnika Valdorija za volilno okrožje, v katerem ni nobene možnosti za izvolitev, izključujejo pa kandidaturu Bartolija, češ da se je tudi za desnico preveč kompromitiral, da bi mogel zbrati večje število glasov.

Pokrajinski tajnik PSDI De Gioia je sinoči sporočil, da je prejel iz Rima od vsedravnega tajništva stranke obvestilo, da je vlada sklenila, da tržaške upravne volitve ne bodo istočasno s političnimi 7. in 8. maja. De Gioia protestira proti temu stališču v imenu stranke in pravi, da so prvi zahtevali, da bi bile volitve istočasno.

Glede upravnih volitev je prišlo do določene spora o pristojnosti, saj bi morala odločati deželna uprava, ki je po statutu za dežele s posebnim statutom odgovorna za lokalne uprave. Zelo verjetno je prevladalo stališče visokih funkcionarjev ministrstva za notranje zadeve, ki so menjaja, da ni mogoče izvesti istočasno upravnih in političnih volitev, češ da se za takega v Italiji še ni zgodilo in da bi se s tem ustvaril nevaren precedens.

Več razčlenjenih stavk v tovarni Stock

V okviru razčlenjenih stavk, ki jih uslužbenici tovarne Stock izvajajo že več kot štiri mesece, bo tudi danes več prekinitev dela. Ravnateljest je medtem zagrožilo, da bo moralo prekiniti proizvodnjo in zapreti tovarno, če se bodo izstavke nadaljevale. Delavci so trdnolo odločili, da se ne bodo podali premagati s takimi in podobni grožnjami in da nadaljujejo s svojo akcijo, dokler ne bodo dosegli svojih pravic.

V OKVIRU DECENTRALIZACIJE URADOV Danes odprtje občinskega sedeža za Staro mitnico

To bo že osmi decentralizirani urad za izdajanje anagrafskih potrdil vseh vrst. Danes ob 15. uri bodo slovesno odprli občinski sedež za Staro mitnico, ki bo v U. Ugo Foscolo 7. Odprtja se bo udeležili tržaški župan ing. Marcello Spaccini, ki bo ob hovem velikem shodu v Trstu (ker ni bilo pač videti na njem, kmetovalcev s Tržaškega) mogli prepričati, kakšne so metode in smrti te skrajno desničarske organizacije, ki je sokrivna za krizo italijanskega kmetijstva.

Nevarna utvara bi bila misliti, da nekaj bolj nasmejan obraz do slovenskih kmetov v tržaški federaciji Coldiretti, blagoloviti v nekaj dvojezičnosti in predstavnistvo zaradi formalnosti v odborih morejo pomeniti spremembo njenega odnosa in njenega delovanja do naših ljudi. Prav tako ni mogoče pričakovati ne kakšne vršne avtonomije tržaške organizacije od osrednjega vodstva. Kmetje na Tržaškem imajo že svojo strokovno organizacijo Kmečko zvezo, ki jo sami vodijo in v kateri sodelujejo v obrambni interesov kmetijstva in kmetov ne glede na politično pripadnost

bodo odprli še dve občinski središča na področju Kjadina - Rocola in Škledina - Čarbole. V prostori občinskega središča bo imela svoj sedež tudi rajonska konzulta za mestno četrt Staro mitnice. Z odprtjem novega občinskega sedeža se je številno decentraliziranih uradov, ki lahko izdajajo anagrafska potrdila, dvignilo na 8. Do sedaj so delovala tale občinska središča: na Opčinah, na Proseški ulici 3 - v Rojšanu, U. S. Ermacora 3 - v U. Colautti 6 - pri Sv. Ivanu, na Trgu Rotonda del Boschetto 3/F - pri Sv. Jakobu, U. del Vento 13 - pri Valmauri, na Stari istrski cesti 43 - v Naselju Sv. Sergija na Trgu XXV. aprila 3. Vsi ti uradi lahko izdajo kate-riko anagrafski dokument za kateregaoli občana, ki je vpisan v seznam stalnega prebivalstva tržaške občine. Pri omenjenih središčih lahko izdajo osebno izkaznico, delovno knjižico, potrdilo o istovetnosti ter sprejmejo tudi prijave ob- spremitveni bivališča. V kratkem

Deželni tajnik PSI o bonomijanskem shodu v Trstu

Deželni tajnik PSI Tringale je v zvezi z manifestacijo, ki jo je pred dnevi priredila v Trstu organizacija «Cultivatori diretti» ugotovil, da je prišlo do grobih napadov na PSI, češ da so glasovali proti zakonu, ki so ga predlagali nekateri deželni svetovalci. KD. Tringale zavrača te obtožbe in ugotavlja, da PSI ni proti zakonu o pravnem priznanju statusa kmetov iz načelnih razlogov, temveč zaradi tega ker predloženi zakon ni bil ustrezen in ne odgovarja upravnim zahtevam kmetov. Zakonski predlog namreč postavlja na isto raven neposredne obdelovalce in velesposetnike. Poleg tega ugotavlja PSI, da se je treba v vsedravnem okviru dogovoriti med sindikalnimi organizacijami. Deželni tajnik PSI je tudi opozoril na dejstvo, da je v preteklosti isti zakonski osnutek že dvakrat zavrnila vlada, oziroma njen demokristjanski minister za kmetijstvo, kot so demokristjani predlagatelj zakonskega predloga in tudi organizatorji tržaške manifestacije.

Občni zbor Sindikata slov. šole

V ponedeljek, 27. marca, ob 17. uri bo v Kulturnem domu redni letni občni zbor Sindikata slovenske šole v Trstu. Na dnevnem redu bodo, kot običajno, razna poročila, diskusija in volitve odbora.

DEŽELNE POBUDE ZA ZDRAVSTVO

Prvi dan mednarodne komisije za poskusni zdravstveni program

Izvedence je poslalo evropsko središče mednarodne organizacije za zdravstvo - Prvo srečanje z odbornikom Devetagom

Deželni odbornik za zdravstvo in higieno odv. Devetaga so se srečali z izvedenci komisije mednarodne organizacije za zdravstvo. Ob dr. Devetaga so: prof. Bridgeman, prof. Backett, dr. Postiglione in prof. Vanugli

Včeraj zjutraj je prevzel svoje urade v U. degli Stella 1 komisija mednarodne organizacije za delo, ki je prišla v naše mesto po nalogi evropskega središča te organizacije v Kjobenhavnu, da bi pripravila poseben poskusni načrt za zdravstveno in higiensko službo v deželi Furlaniji - Julijskih krajini. Komisijo sestavljajo glavni nadzornik za socialna vprašanja francoskega ministrstva za zdravstvo dr. R. F. Bridgeman, profesor socialnega zdravstva na univerzi v Nottinghamu in šef oddelka za socialno zdravstvo angleške vlade prof. E. M. Backett, višji funkcionar evropskega odseka mednarodne organizacije za zdravstvo dr. M. Postiglione in direktor oddelka za mednarodne stike pri italijanskem ministru za zdravstvo prof. R. Vanugli. Z njimi bo sodelovala skupina kvalificiranih funkcionarjev deželne uprave in bodo v stalnem stiku s predstavniki vseh zdravstvenih služb v deželi. Za povezavo bo skrbel deželni direktor dr. Balistreri.

Izvedenci so prišli že predvčerajšnjim in isti večer jih je sprejel deželni odbornik za zdravstvo in higieno odv. Devetaga. Srečanje je bilo na sedežu odborništv in so se udeležili tudi znani zdravnik iz vse dežele, upravniki krajevnih organov in bolnišnic. Odbornik Devetaga je pozdravil goste in med drugim dejal, da je zelo pomembno, da je prišlo do sporazuma med italijansko vlado, mednarodno organizacijo in deželo. Izvedencem je na kratko orisal zdravstveno in higiensko stanje v deželi in poudaril, da bo deželna uprava nudila vso pomoč in sodelovanje, da bi se po buda čim uspešneje iztekla. Izvedencem je še želel obilo uspeha pri tem važnem delu, naskar so na kratko spregovorili dr. Postiglione, inž. Sospisio, dr. Bridgeman in prof. Backett.

Izredni občni zbor zveze krvodajalcev

Zveza krvodajalcev sporoča, da bo jutri ob 8. uri v prvem sklopu občni zbor ADS, ki bo v dvorani obina Alabarda. Zveza poziva člane, naj prinesejo s seboj člansko izkaznico. V prostori občinskega središča bo imela svoj sedež tudi rajonska konzulta za mestno četrt Staro mitnice.

Taskovna konferenca v konzultu za S. Sergio

Na sedežu v Stari istrski ulici 43, bo danes, ob 11. uri taskovna konferenca, ki jo prireja rajonska konzulta za Sv. Ano in naselje Sv. Sergija. Namen konference je urediti predstavnikom tiska in občano-položaj prebivalcev Katinare, ki jih bodo razlastili. Ribič padel v morje. Pocenji je izkupil 59-letni ribič Apollonio Gentile, ki je včeraj zjutraj ribaril pred Barkovljami. S svojim čolnicem «Livia» je bil podrgno miljo pred barkovljanskim prtičem, ko je izgubil ravnovesje. Padel je v vodu in bi mu slaba predla, ko mu ne bi priskočil na pomoč 30-letni ribič Mario Grassi iz U. Moreri delovata skupina kvalificiranih funkcionarjev deželne uprave in bodo v stalnem stiku s predstavniki vseh zdravstvenih služb v deželi. Za povezavo bo skrbel deželni direktor dr. Balistreri.

SINOČI V DVORANCI PD «IVAN CANKAR» Presenetljiv debut amaterskega gledališča

Upriporili so komedijo «Cvetje hvaležno odklanjamo» in poželi individualno in skupno zaslužen aplavz polne dvorane

Nabito polna dvorana, ploskane pri odprtem odru, pristna amaterska igralska radoževost in obilo cvetja za vse: tako se je sinoči v dvorani PD «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu predstavilo s prvim javnim nastopom Slovensko amatersko gledališče, ki je postavilo na oder ameriško komedijo «Cvetje hvaležno odklanjamo» avtorjev Normana Barrasha in Carrolla Moorea.

V priložnostnem ciklostiliranem gledališkem listu se ta mlada navdušena družba gledaliških entuziastov nekako opravičuje in prosi za upoštevanje vseh okoliščin, v katerih je nastala in v katerih je pripravila svoj prvi javni nastop. Toda predstava je pokazala, da je taka skromnost bila nepotrebnost. To kar so nam pokazali vsi, vključno z domiselnim režiserjem Sergijem in scenografom Ivanom Verčem, je preseglo vsa pričakovanja. Predstava je bila na več kot zadovoljivi amaterski ravni in delo je s svojo lahkotnostjo in preprostostjo nudilo usem, da so uveljavili svoje igralske sposobnosti v kar presenetljivi meri. Ne bi bilo prav, če bi v tem bežnem zapisu kogarkoli od nastopajočih iz tega simpatičnega kolektiva izvezemali, toda Milica Kravosova kot Judy Kinball in Boris Mihalič kot njen «namišljeni bolnik» mož George Kinball sta bila, prva z večjo odsko sprostostjo in boljšo dikcijo (pozna se ji, da na odru ni novinka), drugi pa z malce nerodno a zato posem prostodušno iskrenostjo, res pohvale vredna glavna akterja. Ob njiju so obilico igralskega daru pokazali Vojko Slavec kot gospod Alkins (požel je aplavz na odprtem odru), pa Aljoša Čok kot prijatelj Bert, Samo Sancin kot Arnold, Sergij Cerkvenič kot dr. Morrissey in v manjših vlogah še Nadja Kosmač, Anica Žerjal, Branko Sulčić in Boris Kobal.

Funkcionalno in iz skromnih sredstev ustvarjeno sceno je zasnoval Ivan Verč.

S to igro bo lahko SAG z uspehom nastopalo na vseh naših amaterskih odrih, kadar pa je zamudil sinočnoj premiero, si jo lahko ogleda danes zvečer ob 21. uri pri Sv. Jakobu. Zabaval se bo od srca ob številnih komičnih situacijah in prepričani smo, da bo mnogokrat iskreno zaploskal mladim požrtvovalnim amaterjem. j. k.

Pisatelj Ivan Bratko v Tržaški knjigarni o problemih založništva

Ob žal maloštevilni prisotnosti tržaških kulturnikov je včeraj popoldne bil gost Tržaške knjigarne pisatelj Ivan Bratko v svojstvu direktorja Državne založbe Slovenije in predsednika Zveze založnikov Jugoslavije. Govoril je o razvojnih silnicah in problemih jugoslovanskega in slovenskega založništva. Izrednemu zanimivemu predavanju je sledila živahna diskusija. Daljše poročilo bomo objavili jutri.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

Slovensko amatersko gledališče TRST

DANES, 11. marca, ob 21. uri v dvorani p. d. «Ivan Cankar», U. Montecchi 6, ponovitev predstave Norman Barrash - Carroll Moore

CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO

Komedija v treh dejanjih Poslovenli: DUŠAN TOMŠE Scena: IVAN VERČ Režija: SERGEJ VERČ

IGROJO IN SODELUJEJO: MILICA KRAVOSOVA, BORIS MIHALIČ, BRANKO SULČIČ, SERGIJ CERKVENIČ, ALJOŠA ČOK, SAMO SANCIN, NADJA KOSMAČ, VOJKO SLAVEC, ANICA ŽERJAL, BORIS KOBAL IN SILVESTER METLIKA.

Slovensko gledališče v Trstu - Kulturni dom

Danes, 11. marca ob 20.30 SERGEJ VERČ

KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ

(Resnična bajka v dveh delih) Scena: KLAVDIJ PALČIČ Kostumi: MARIJA VIDAU Glasba: IVAN MIGNOZZI Režija: MARIO URŠIČ (Abonma red B - I. sobota po premieri)

Danes, 11. t. m. ob 20. uri bo v dvorani Zadrudnega doma v Hrpeljah

Koncert Tržaškega okteta

ki bo izvajal slovenske narodne in umetne pesmi.

MLADINSKI KROŽEK - TRST

vabi danes, 11. t. m. v U. Geppa 9 na predavanje dr. SERGIJA PREMURJA o temi: Alkoholi, pomirjevalna sredstva in druga mamila Sledi ples! Vabljeni!

Danes, 11. marca proslavljamo v Velikem Repnu PRAZNIK ŽENA

Nastop pevskega zbora «S. Kurnar». Domača godba, ples in srečeval. Začetek ob 20.30 Vljudo vabljeni

Glasbena matica - Trst

Koncertna sezona 1971-72 VOKALNI KONCERT NORA JANKOVIČ - mezzosopran IVAN SANCIN - bas pri klavirju prof. NEVA MERLAK-CORRADO

Sreda, 15. marca 1972 ob 20.30 Dvorana «J. GALLUS», U. R. Manna 29/II. Vljudo vabljeni Vstop prost

P. d. «SLAVKO ŠKAMPERLE»

priridi na stadionu «I. maja» v sredo, 15. t. m. ob 20.30 predavanje: POTOVANJE PO PARIZU Predavatelj RUDI HÖNN iz Nove Gorice Vljudo vabljeni vsi člani in prijatelji društva!

ZVEZA DEMOKRATIČNIH ŽENA v Boljuncu

priride danes, 11. t. m. ob 20.30 v prostorih «Na Jambi» praznik 8. MARCA Vabljeni!

Gledališča

KULTURNI DOM Danes, 11. t. m. ob 20.30 Sesej Verč: «Ko luna škili z desnim očesom in jaše Veliki voz». Abonma red B - I. sobota po premieri. Jutri, 12. t. m. ob 16. uri Sergej Verč: «Ko luna škili z desnim očesom in jaše Veliki voz». Abonma red C - I. nedelja po premieri. Za predstave Slovenskega gledališča so vstopnice v prodaji vsak delavnik od 12. do 14. ure; ob nedeljah in praznikih em ure pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma (tel. 734-265).

VERDI

Jutri ob 16. uri za dnevni red v vseh prostorih tretja predstava Verdijeve opere «Gusar» (Il Corsaro) s jstimi izvajalci kot pri prejšnjih predstavah. Dirigent Carlo Franci. Zborovodja Gaetano Riccietelli. Režija Alberto Fassini. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 31948).

AVDITORJI

V Avditoriju sta na sporedu zadnji ponovitvi Nicodemijeve komedije «La Nemica» v verziji Paola Polija. Današnja predstava ob 21. uri, jutrišnja ob 16.30.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 18. uri je gost «Literarnih sobot» francoski filozof Roger Garaudy. Govoril bo o temi: «Kakšen socializem za bodočnost?». Diskusijo bo vodil prof. Livo Pesante. Gost bo govornil v francoščini, pristožen bo prevajalec. Vstopnina 500 lir.

Danes ob 21. uri in jutri popoldne generalna v kostumih za igro v diskulctu «Zadnji dan pusta».

Kino

Nazione 15.00 «Nicola e Alessandro». Barvni film. Režiser: F. J. Schaffner in producent Sam Spiegel. Fenice 15.30-22.10 «Dio perdona... io no». Terence Hill, Bud Spencer, Frank Wolf. Barvni film. Eden 16.00-22.00 «I liberi giochi dell'amore». André Lawrence, Mignon Elkins. Barvni film. Preprovedano mladini pod 14. letom. Grattacielo 16.00 «Giornata nera per l'ariete». Franco Nero, Silvia Monti, Rossella Falk. Preprovedano mladini pod 14. letom. Excelsior 16.00-22.10 «L'etrusco uccide ancora». Barvni film. Preprovedano mladini pod 14. letom. Ritz 15.30 «Lo chiamavano Trinità...». Terence Hill in Bud Spencer. Zabuavni film western. Alabarda 16.00 «Il tulipano nero». Alain Delon in Virna Lisi. Barvni film. Aurora 16.30 «Quattro mosche di veluto grigio». Preprovedano mladini pod 14. letom. Impero 16.30 «Gli aristogatti». Barvni Walt Disneyev film. Cristallo 16.30 «I diavoli». Barvni film. Vanessa Redgrave in O. Reed. Preprovedano mladini pod 18. letom. Capitol 15.30-19.30 «Giù la testa». Barvni western film. Režiser Sergio Leone. Igrata Rod Steiger in James Coburn. Moderno 16.30 «Il commissario Pellers». M. Piccoli in Romy Schneider. Barvni film. Vittorio Veneto 16.30 «Una farfalla con le ali insanguinate». Evelyn Stewart, Giancarlo Sbragia. Preprovedano mladini pod 14. letom. Ideale 16.00 «Continuavano a chiamarlo Trinità». Terence Hill. Bud Spencer. Barvni film. Astra 16.30 «Venga a fare il soldato da noi». Franco Franchi in Ciccio Ingrassia. Barvni film. Abbazia 16.00 «Per grazia ricevuta». Nino Manfredi. Barvni film.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 kinemaskopski film «LA MOGLIE DEL PRETE» Igrata Sophia Loren in Marcello Mastroianni.

Razstave

V Kulturnem domu antološka razstava grafike Augusta Cernigoi. V dvorani moderne umetnosti Rosso na Korzu Italija 9 razstavlja Gigi Di Luca.

Demetrij Celj razstavlja svoja dela v galeriji Go-Go v Hrusevici pri Stanjeju. Razstava bo odprta do 31. km.

V galeriji «Torhandena» razstavlja jo štirje znani likovniki in sicer slikarji Mušič, Spacal in Zigaina ter kiparj Mascherini. Razstava bo odprta do 22. t. m.

Razna obvestila

Taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice

450 MILIJONOV LIR DRUŽBI ZA GRADNO

Prvi deželni prispevek za predor pod prelazom Monte Croce Carnico

Predor bo verjetno stal 25 milijard lir, prvi prispevek pa je namenjen preučevanju - Dežela bo imela večino delnic družbe, ki bo predor gradila

Včerajšnja je bila zadnja seja deželnega sveta pred enotedenskim preporočilnim zasedanjem komisije KPI, katerega se bodo udeležili tudi svetovalci te stranke iz naše dežele.

Svet je razpravljalo o zakonu, ki predvideva izdatke 450 milijonov lir v korist družbi, ki bo zgradila predor pod prelazom Monte Croce Carnico. S tem prispevkom bo dežela podpisala večino delnic družbe in bo torej lahko imela predeljen nadzorstvo nad njenim delovanjem.

V bistvu so se predstavniki vseh strank strinjali s predlogom. Prvi je spregovoril svetovalec De Cecco (PSIUP). Navedel je nekaj splošnih pomanjkljivosti infrastrukture v deželi in tudi v deželni naravnosti sploh. Sicer pa je pobuda za predor tudi koristna, zato je napovedal, da se bo njegova skupina vzdržala glasovanja o zakonu, podobno kot je storila, skupno s KPI, že v komisiji.

Predstavnica Furlanskega gibanja Puppini je poudarila, da so prometne zveze v Karniji skrajno potrebne, da se vrši pravišnje omejitev teh krajev. Sicer se je zdelo, da bo objekt zgrajen v kratkem, medtem ko sedaj kaže, da bo potrebno več let za načrtovanje in gradnjo. Puppini je napovedala, da bo glasovala za predlog.

Demokristijan Di Gallo je dejal, da ni dvoma o potrebi po predoru, ki bo veliko pripomoglo k razvoju turističnega in trgovinskega prometa. Potrebne pa so še druge infrastrukture, kot avtocesta Videm-Trbiž in podvojitve pontske železniške proge.

Trauner (PLI) je podčrtal pomen, ki ga ima ta zakon, saj bo dežela lahko nadzorovala in posegla v delovanje družbe za gradnjo predora. Socialdemokrat Dal Mas je priznal, da do sedaj niso storili mnogo v zvezi s predorom in da so načrti zastali. Sicer pa ne gre pripisati vseh zamud deželni upravi; mnogo težav je prišlo s strani Avstrije, nekaj pa tudi s strani italijanske vlade.

Komunist Bosari je govoril o splošnih problemih, ki so povezani z infrastrukturnimi v deželi. Dejalo je, da se mnogo govori, konkretni dejanja in stvarnih zagotovitev pa je malo. Načrtu se lahko zoperstavijo mnogo politični kritiki in tudi s tehničnega vidika ni prav popolna, zato se bo KPI vzdržala glasovanja.

Martini (KD) je podčrtal, da je predor dolgotrajna želja domačinov, obenem pa potrebna infrastruktura za naraščajoči turistiki in trgovinski promet, saj je avgusta lani bilo preko prelaza poprečno 8.000 vozil dnevno. Cena predora bo sicer zelo visoka, verjetno 25 milijard, vendar ga je treba uresničiti, čeprav bo potrebna daljša doba. Razpravo sta zaključila poročevalec Rigutelli (KD) in odbornik za urbanistično De Carli v imenu odbora.

Po Rigutijevem mnenju je teh 450 milijonov samo prvi finančni poseg dežele pri tem načrtu in bo omogočil korenito proučitev pobude z ekonomskega, družbenega in urbanističnega vidika. Rešitev na ni odvisna samo od dežele, ker bo predor mednarodnega značaja in koroske oblasti so sprva oteževala. Pobudo nove prometne poti, sedaj pa se avstrijska vlada popolnoma strinja z gradnjo. Prišli so se tudi stiki z Bavarsko, ki sicer še niso uradni, ampak med ekonomskimi predstavništvi obeh dežel.

Odbornik De Carli, ki je tudi podpredsednik italijansko-avstrijske komisije za gradnjo predora, je priznal, da je bila razprava zelo koristna, ker so razpravljali tudi o splošnih vprašanjih, ki so povezana s predorom. Predor je bistven za to, da postane dežela Furlanija-Juljska krajina most med sosednjimi narodi, saj so za tako vlogo nujno potrebne dobre prometne zveze. V nasprotju z drugimi med.

V OKVIRU TRŽAŠKEGA VELESEJMA

Prof. Forte o problemih pridelovanja in prodaje kave

Strokovno srečanje bo 21. in 22. junija - Zagotovljeno sodelovanje najvažnejših dežel pridelovalk

V okviru letošnjega mednarodnega velesejma se bo ponovilo običajno zasedanje o vprašanjih, ki zadevajo pridelovanje, razpečevanje in industrijsko predelovanje kave. Zasedanja se bodo vrstila v dneh 21. in 22. junija.

Srečanje bo toliko bolj pomembno, ker bo malo pred zasedanjem Mednarodnega sporazuma o kavi (International Coffee Organization), ki bo avgusta meseca v Londonu. Na londonskem sestanku bodo razpravljali tudi o obnovitvi mednarodnega dogovora, strokovno srečanje v Trstu pa bo nekakšno predpriprava na ta pomembni šah.

Prireditve o kavi se bodo letos udeležili Brazilija, Kolumbija, afriške dežele pridružene Evropski gospodarski skupnosti (Kamerun, Kongo Brazzaville, Zaire, Gabon, Srednjeafriška republika in Togo).

narodnimi predori, kot je predor pod Mont Blancom, ki ga je zgradila država, pa je tokrat glavni pobudnik deželna uprava, ki je tudi prevzela večji del finančnih bremen. Je še nekaj težav, ki jih dežela deloviti posebna komisija.

Govor je zaključil s pripombo, da je ta prispevek nujen potreben, da lahko začnejo s proučevanjem o prometnih smernicah, geološki naravi prelaza in ekonomskih učinkih pobude.

Svet je odobril predlog za vzdrževanje KPI in PSIUP, medtem ko so vse ostale skupine glasovale zanj.

SEJA TRETJE DEŽELNE KOMISIJE

Odobrena zakonska predloga o zdravstvu in bolnišnicah

Včerajšnje seje se niso udeležili iz protesta svetovalci KPI in PSIUP - Prvi predlog predvideva 100 milijonov letno za socialno zdravstvo, drugi pa združevanje deželnih bolnišnic

Pod predsedstvom svetovalca Zanina je tretja stalna deželna komisija odobrila zakonski načrt za ponovno financiranje deželnega zakona za centre za socialno zdravstvo. Po načrtu bo dežela dodelila centrom sto milijonov letno do finančnega leta 1975.

O zakonu je poročal svetovalec Cocianni, še pred razpravo pa je spregovoril odbornik za zdravstvo in higieno Devetag, ki je poudaril, da je poseg skrajno potreben, da lahko nadaljujejo s pobudami, ki so jih že začrtali na področju socialnega zdravstva v deželi.

V razpravo je poseglo več svetovalcev. Bergomas (KPI) je kritiziral zakonski predlog, ker ni enoten. Rizzi (PSIUP) je napovedal, da bo glasoval proti osnutku, ker se ne strinja s splošno politiko socialnega skrbitva. Demokristijan Urli in Pittino sta se strinjala s predlogom, medtem ko je svetovalka Furlanskega gibanja Puppini predlagala več posegov na področju šolskega zdravstva.

Včeraj je tretja deželna komisija odobrila zakonski predlog za združevanje deželnih bolnišnic. Še pred začetkom seje so svetovalci KPI in PSIUP zapustili dvorano v ropot proti neretnemu delovanju deželnih organov.

O zakonskem predlogu sta govorila poročevalec Pittino (PSI) in odbornik Devetag, ki sta v bistvu potrdila, da je ta zakon prehodnega značaja v pričakovanju deželnega načrta za bolnišnice. Po diskusiji, v katero so posegli svetovalci Pittino (KD), Puppini (M F), Urli (KD), Martinis (KD), Morelli (MSI) in Ramani (KD), so prisotni svetovalci odobrili zakon, proti so glasovali MSI, vzdržali pa so se svetovalci MF.

Prošnje za stojnice za velikonocni sejem

Občina obvešča krošnjarje s stalnim bivališčev v Trstu, ki namestijo postaviti svoje stojnice v Drevoredu XX. septembra za velikonocni sejem, ki bo od 25. marca do 1. aprila, da morajo vložiti prošnje na kolokovanju papirju do 12. ure dne 20. marca 1972 v sobi št. 3 v 3. nadstropju Costanzjeve palače.

Sporočilo obenem, da bodo v isti palači, dne 24. 3. od 12. uri izrebljene prostore za stojnice. Ob vložitvi prošnje bodo morali prizadeti plačati takso za zasebno javnega prostora.

● V nedeljo, 12. marca bo občinski pokriti bazen «Bruno Bianchi» odprt za občinstvo le od 13. ure naprej.

Ob zaključku seje je predsednik sveta Ribezzi zavel komunističnim svetovalcem uspešno delo na državnem kongresu.

Predavanje o urbanistiki v krožku «Morandi»

Kulturni krožek «R. Morandi» bo priredil danes ob 18.30 na sedežu na Trgu sv. trije minice 11 predavanje z razpravo o tržaški urbanistiki, s posebnim ozirom na barokovljansko vpadnico ter na razlase na Katinar. Predavala bo ing. Costantino Giorgetti, asistent na tržaški univerzi ter član občinske urbanistične komisije.

Občinski natečaj za pomožne tipkarje

Tržaška občina sporoča, da je razpisala natečaj za 10 mest pomožnega tipkarja. Za udeležbo pri natečaju je med drugim potrebno potrdilo o dokončani nižji srednji šoli. Kandidati morajo biti starejši od 18 let, nikakor pa preko 30 let, razen izjem, ki jih predvideva zakon. Prošnje na kolokovanju papirju ter z vsemi predpisanimi dokumenti morajo prispeti na urad za protokol pri tržaški občini do 14. ure dne 5. aprila 1972. Za vsa nadaljnja pojasnila ter za dvojni razpis, naj se zainteresirane obrnejo na II. odtsek za osebe v občinski palači, II. nadstropje, soba št. 93.

Interpelacije svetovalca Rizzija

Deželni svetovalec PSIUP Rizzi je poslal deželnemu predsedniku interpelacije, v kateri se pritožuje, da niso še, kljub številnim obljubam in napovedim, urejene protipozarne naprave na letališču v Ronkah.

Isti svetovalec se pritožuje tudi, da so bili letos znižani deželni prispevki za povračilo potnih stroškov dijakom, na podlagi zakona št. 19 iz leta 1965. Omenjene vsote je dežela uprava znižala in zaradi tega bodo nosile večje finančno breme občine, če bodo hotele dati podporo v taki višini kot v lanskem letu.

Kako pa je z gradnjo avtoceste od Majnice do Gorice skozi Sovodnje in pod Štanderež? Denar za ta odtok je dala deželna uprava, načrte je pripravil pokrajinski tehnični urad pokrajinske uprave je že lani spomladaj oddala delo na dražbi dveh podjetjem iz Veneta, ki sta specializirana za gradnjo avtocest. Po takratni dražbi pa so se sestavili nekateri pomisleki, ker so nastale nekatere težave. Baie je beneški magistrato alle Acque ki odgovarja za vsa javna dela na obali in na rekah, zahteval nov načrt za most čez Sočo. Tudi železniška uprava je zaskrbljena dovoljenje za podvoz pri Sovodnjah in baie so tudi voljki imeli pri tem svoje prste vmes.

Pred nekaj dnevi so v vse birokratske formalnosti odpadle in podpisani so že bili dekreti, na podlagi katerih delavci cestnega podjetja lahko vstopijo na zasebna zemljišča. Vse to kaže, da bodo z deli pričeli kmalu, morda istočasno z odprtjem prvega odseka.

Omenimo naj še, v zvezi z zakasnivjo odprtja tega odseka, da je pred nekaj dnevi deželni svetovalec Rizzi poslal deželni upravi pismo, v katerem se pritožuje zaradi omejenih birokratskih težav. Podobna pisma in interpelacije so že pred časom tako v deželnem kot v pokrajinskem svetu, vložili tudi svetovalci raznih strank.

S seje občinskega sveta v Trzinu

Na seji občinskega sveta v Trzinu v četrtek zvečer so poročili župana Versaceja o zadnji medobčinskih avtobusnih prevozov odobritvi sklep, da bodo kuratorji steejaja prejnega avtobusnega podjetja izplačali za en mesec 3,9 milijona lir varščine, s čimer bo lahko konzorcij medobčinske uprave šestih občin še prihodnji teden.

Pred semaforom z avtom trčila v kolesarko

Včeraj ob 13.15 se je peljala 50-letna Anita Cotič, šivilja od Sv. Marka v Jugoslaviji s kolesom po Ul. Vittorio Veneto v Gorici proti središču. Ko se je ustavila pred semaforom pri središču, pa jo je do zadaj zadel z avtom fiat 600 Anunziata Mungo iz Rude ter ji povzročila manjše poškodbe. Cotič je v bolnišnici mudila preveč pomoč s prognozo okrevanja v dveh dneh. Zapisnik je napravil goriški mestni stražnik.

Beneški večer na ljubljanski univerzi

Po uradnih izračunih znaša po prečen letni dohodek na prebivalca v Beneški Sloveniji okoli 8.000 tisoč lir, po naši oceni pa še manj. Prebivalstvo se preživlja predvsem s pokojninami, ki so si jih povečini zaslužili v tujini, ali pa prispevki, ki jih pošiljajo emigranti. To so besede Izidorja Predana, predsednika kulturnega društva «Vrta Trinko» iz Cedada, izrečene na predavanju na filozofski fakulteti pred avditorijem, ki je štél nad 100 poslušalcev, s katerimi je zamejsko problematiko zavzetih kulturnih in znanstvenih delavcev, profesorjev in študentov.

Predan je v svoji analizi gospodarskega položaja Beneške Slovenije omenil spremembo strukture prebivalstva, ki opušča nedonosno kmetijstvo ter se v prav zadnjem času kot delavstvo zaposluje v najboljsem industrijskem središču Manzanu. Povečini gre za zidane ali pa za navadne delavce. Po njegovi sodbi je danes v Benečiji okoli 600 spendolarjev, se pravi delavcev, ki se vsak dan ali enkrat na teden vozijo od doma na delo v Manzan in njegovo okolico.

Največja in naravnost usodna nevarnost pa predstavlja za Benečijo izseljevanje, ki povzroča upadanje števila rojstev ter v končni fazi tudi postopno izumiranje vasi. Dneke mere je to naraven pojav, ki je značilen za vsa pasivna področja, v našem primeru pa to tudi posledica določene načrtnosti, zakaj odgovorni dejavniki niso nič storili, da bi s kakršnimi koli naložbami zadržali delovno silo doma.

Tako se je po Predanovih besedah iz desetih popolnoma slovenskih iz šestih mešanih občin Beneške Slovenije zmanjšalo število prebivalstva v razdobju 1921-1969 od 22.549 na 11.757. V letu 1951 je bilo v teh občinah 2.000 otrok starih do šest let, 1961. leta 1.122, 1969. leta pa samo 825. V lish letih je padlo število otrok v starosti od 6. do 14. leta takole: 2.922, 2.011, 1.434. Najbolj kritičen primer je Dreka, kjer se je pred dvema letoma rodil samo en otrok. Izidor Predan je govoril tudi o narodnostnem in prosvetnem življenju, ki zaradi težav izhajajočih iz splošne zaostalosti in delovanja sovinskih trgov na navedena nadev ovire. S trdnim delom in ugodnim vzdušjem, ki je tudi sad odprte meje, pa se že poznajo sadovi narodnega prebujanja.

PO NERAZUMLJIVEM ČAKANJU

Avtocestni priključek Majnica-Villesse bodo najbrž odprli neposredno pred volitvami

V teh dneh nameštajo cestnoprometne znake - Morda že v kratkem začetek del na drugem delu trase od Majnice do Gorice

Pred nekaj dnevi so delavci avtocestnega podjetja postavili na državni cesti na Majnici, kjer je začel delih plačale prizadete občine po 650.000 lir. To je še vedno začasen sporazum, ki ga bodo obnavljali za vsak mesec posebej dokler ne bo konzorcij dosegel stalne ureditve medobčinskega avtobusnega prometa v svoji rešitvi.

Na začetku seje je župan poročal tudi o postopku za izdelavo splošnega regulacijskega načrta in povedal, da bo po vsej verjetnosti dokončno sprejet že v začetku junija letos. Za prihodnji mesec svet bi na tajni seji občinskega sveta skupno preučili podrobnosti načrta in eventualne njegove dopolnitve.

Avtocestni priključek je gotov že od lanske zimo. Manjkali so cestni znaki, dela so se zakasnila tudi zaradi položitve nekaj natovnih cevi. V državnem podjetju za ceste ANAS so v zadnjem času postali zelo počasni in tako so dovoljenja romala od urada do urada in nihče si ni upal ne da bi imel na papirju vseh žigov in podpisov, dati nalog za ureditve zadnjih žigov. Tako se je otvoritev tesa odseka zakasnila za nekaj mesecev od upravljenem godranju avtomobilistov, ki se poslužujejo avtocestnega izhoda pri Villesah od Villesse do Majnice je pot proti Gorici zelo hitra po novem avtocestnem priključku brez nujnosti počasne vožnje skozi Gradišče in skozji Faro. Marsikdo se bo tako izognil plačilu kazni v Fari kjer so agenti javne varnosti vedno na tožbi, da bi ulovili avtomobiliste, ki tod brzijo s svojimi avtomobili kljub omejni hitrosti.

Interpelacije svetovalca Rizzija

Deželni svetovalec PSIUP Rizzi je poslal deželnemu predsedniku interpelacije, v kateri se pritožuje, da niso še, kljub številnim obljubam in napovedim, urejene protipozarne naprave na letališču v Ronkah.

Isti svetovalec se pritožuje tudi, da so bili letos znižani deželni prispevki za povračilo potnih stroškov dijakom, na podlagi zakona št. 19 iz leta 1965. Omenjene vsote je dežela uprava znižala in zaradi tega bodo nosile večje finančno breme občine, če bodo hotele dati podporo v taki višini kot v lanskem letu.

Izplačevanje pokojnin INPS v Doberdolu

Poštni urad v Doberdolu obvešča vse prizadete, da se bo vršilo izplačevanje pokojnin INPS po sledečem urniku: ponedeljek 13. marca kategorija VR - FS; torek 14. marca kategorija VO.

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Predavanje na Valerišču

Kmečka zveza v Gorici, je povabila ravnatelja združne kleti Dobrovo v Brdih, inš. Zvonimira Simičiča, da bi priredil skromno predavanje.

PO DOLGI BORBİ ZA OBNOVITEV POGODBE

Sindikati jestvinarjev za spoštovanje pogodbe

21. marca bo celodnevna stavka - Enolna konferenca delavcev lesnega sindikata

Vodilni odbori sindikatov delavcev, ki so zaposleni v tovarnah jestvin, so ugotovili na skupnem sestanku treh sindikalnih zvez, da skušajo delodajalci nasprotovati vsedravnim delovni pogodbam, ki je bila po precej hudi sindikalni borbi sprejeta pred časom. Nova pogodba je prinašala precej ugodnosti prizadetim delavcem in uradnikom omejenih tovarn. V nekaterih tovarnah pa norm nove pogodbe delodajalci nečesto upoštevajo.

Zaradi tega so člani vodilnih odborov Filizati-CGLL, Fulpia-CISL in Ulia-UIL sklenili, da bodo imeli v vseh tovarnah te stroke skusneštve.

Ob tej priložnosti so proučili tudi napredek združitevnega postopka v sindikatu te kategorije ter kritičen položaj, v katerem se nahajajo stavbni delavci v zadnjih mesecih.

Ob koncu so sklenili, da bodo takoj stopili v stike z drugimi sindikalnimi organizacijami te stroke na področju naše dežele, da bi se sporazumeli o udeležbi delavcev naše dežele pri vsedravnih stavki, ki je določena za 21. marca letos.

V «Tovarišu» članek o Sovodnjah

V ljubljanski tedenski reviji «Tovarišu», ki je izšla v Ljubljani v ponedeljek je novinar Jože Snaj objavil zanimiv članek o življenju v Sovodnjah. Članek obvešča bralce širom po Sloveniji o življenju naših ljudi v tej naši oazi. List je moč dobiti v vseh prodajalnih časopisov na jugoslovanski strani meje, pa tudi v nekaterih gorških trafikah.

Uničenje koruznih škodljivcev

Goriški podžupan je izdal odlok o ukrepih za uničenje poletnega koruznega metulja in drugih podobnih škodljivcev. Lastniki ali obdelovalci zemljišč s koruznimi posevki so dolžni do 15. aprila učitati ali porabiti kot steljo, aziraoma kot krmo za živino, vsa stebila in storže, ki so okuženi po škodljivcih, da se uničijo vsa zalega in jajčeca.

Vse kar bo ostalo na njivi po 15. aprilu je treba pobrati in sežgati: koruzni tegi ne bo napravil bo kaznovan po zakonu.

davanje na Valerišču. Inž. Simiče se je odzval vabilu in tako bo predaval v torek 14. t.m. ob 19.30 v prostorih P.d. «Briški gric» na Valerišču o temi «Priprava vina pred ustekleničenjem».

Kmečka zveza ponovno opozarja vinogradnike, ki so utrpeli škodo po toči ali neurju lani, da zapade rok za vlaganje prošnje za posojila in prispevke dne 20. marca t.l. Prošnje in pojasnila pri uradu KZ.

Za izlet v Verono ki ga prireja KZ z obiskom kmetijskega sejma v soboto 18. t.m. je še nekaj prostoro na razpolago. Zamudniki naj se prijavijo čimprej. Pojasnila pri vpisu.

Volilno kampanjo so pričeli včeraj prav socialisti. Pred ladjeničarji v Trzinu je govoril poslanec Loris Fortuna.

VOLITVE SO PRED DURMI

Stranke še vedno iščejo ustrezne kandidate

KD in PSI bosta odločali v teh dneh KPI bo skušala prva predložiti listo

V političnem predobitnem ospredju danes ni večjih novosti. Krščanski demokrati so v četrtek zvečer na svojem sedcu usteli volilno komisijo, ki mora odločiti o kandidaturah v poslansko zbornico in v senatu. V komisiji so Cocianni, De Meio, De Minelli, Ginaldi, Leardi, Lodi, Russian, Saracino in Tubaro. Zastopane so torej vse komponente poske Krščanske demokracije. O kandidaturah bodo odločali v prihodnjih dneh.

Zanimiva in značilna za predvolilno razdobje sta dva članka objavljena v zadnjem katoliškem glasniku, ki nista o stikih med KD in SDZ. Iz njih veje določena kritika na račun poske Krščanske demokracije, posebno še na goriškega župana Martino. V članku z naslovom «Ledene rože» je med drugim napisano «da ob njegovem odstopu (od župana) ne bomo prav nič jokali ne žalovali, pa tudi zelo malo premišljili, ko bo iskal glasov zase». V drugem članku pa je med drugim tudi napisano, da en del deželne KD «ni še dozorel o pravičnem gledanju na položaj slovenske manjšine», ki je SDZ zahtevalo danes ni večjih novosti. Krščanski demokrati so v četrtek zvečer na svojem sedcu usteli volilno komisijo, ki mora odločiti o kandidaturah v poslansko zbornico in v senatu. V komisiji so Cocianni, De Meio, De Minelli, Ginaldi, Leardi, Lodi, Russian, Saracino in Tubaro. Zastopane so torej vse komponente poske Krščanske demokracije. O kandidaturah bodo odločali v prihodnjih dneh.

Zanimiva in značilna za predvolilno razdobje sta dva članka objavljena v zadnjem katoliškem glasniku, ki nista o stikih med KD in SDZ. Iz njih veje določena kritika na račun poske Krščanske demokracije, posebno še na goriškega župana Martino. V članku z naslovom «Ledene rože» je med drugim napisano «da ob njegovem odstopu (od župana) ne bomo prav nič jokali ne žalovali, pa tudi zelo malo premišljili, ko bo iskal glasov zase». V drugem članku pa je med drugim tudi napisano, da en del deželne KD «ni še dozorel o pravičnem gledanju na položaj slovenske manjšine», ki je SDZ zahtevalo danes ni večjih novosti. Krščanski demokrati so v četrtek zvečer na svojem sedcu usteli volilno komisijo, ki mora odločiti o kandidaturah v poslansko zbornico in v senatu. V komisiji so Cocianni, De Meio, De Minelli, Ginaldi, Leardi, Lodi, Russian, Saracino in Tubaro. Zastopane so torej vse komponente poske Krščanske demokracije. O kandidaturah bodo odločali v prihodnjih dneh.

Doslej sta uradno znani le komunistična lista, na kateri kandidira tudi Slovenec Andrej Jarc. Župan v Doberdolu, lista socialistov-tarške stranke in lista misovcev. V drugi so še v pripravah vendarle bodo odločali prav v teh dneh. Poskoška federacija PSI bo imela sejo svojega volilnega odbora noči. Gatoro je, da bo na socialistični listi slovenski kandidat. Jutri pa bo imel sejo deželni odbor stranke, na kateri bodo odobrili dokončno listo.

Volilno kampanjo so pričeli včeraj prav socialisti. Pred ladjeničarji v Trzinu je govoril poslanec Loris Fortuna.

Prijave za pohošteno razstavo v Milano

Deželna ustanova za pospeševanje obrtništva ESA ima v programu udeležbo na razstavi «Pohišteno» in bism, da se v Milano od 23. do 28. septembra 1972. Na tej razstavi namerjajo prikazati izdelke tistih obrtnikov s področja naše dežele, ki imajo dovolj moči, da po kvaliteti odgovarjajojo pohišten, proizvodnja za potrebe vsedravnega trga. Prisotni bodo tudi proizvajalci iz vse Evrope, kar bo omogočilo navezavo koristnih stikov in izmenjavo strokovnih izkušenj.

Podjetja, ki se zanimajo za udeležbo na tej razstavi, naj se javijo na tehničnem uradu ESA v Vidmu, Drevored Venezia 100.

W soboto plesni večer dijakov trgovske sole

Dijaki slovenske trgovske šole iz Gorice priredijo v soboto 18. marca ob 20. uri v prosvetni dvorani v Gorici, Verdijev korzo 13, plesni večer. Plesalce bo vso noč zabaval ansambel «Visoka napetost». Vabila so na razpolago pri Gogomilu Antoniju za Jamle, Janku Hericu za Dol, Elviji Marušič za Doberdovo, Ed. Gostilni Devetak na Vrhu, pri Marku Cotiču v Sovodnjah, pri Silvanu Culot v Štanderežu, Eljani Bensa na Oslavju ter na sedežu SPZ v Gorici.

Slovensko gledališče v Trstu - Slovenska prosvetna zveza - Gorica - Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica v sodelovanju z EMAC iz Gorice

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

BRANISLAV NUŠIČ

POKOJNIK

Komedija v treh dejanjih Posloveni: MILE KLOPČIČ Režiser: JANEZ POVŠE Scenograf: JANEZ LENASSI Kostumograf: ANJA DOLENC

V nedeljo, 12. t. m. ob 19.30 (Abonma red B - okoliški) v ponedeljek, 13. t. m. ob 20.30 (Abonma red A - mestni) v Katoliškem domu v GORICI

Vozni red avtobusov za predstavo «Pokojnika» v Gorici, 12. 3. 1972 Avtobus št. 1: Vrh odhod ob 18.30 gostilna - Devetak - Grill; Poljana ob 18.30 gostilna Peric; Doberdovo ob 18.35 pred obino; Jamlje ob 18.40 gostilna Pahor; Dol ob 19. Boneti, Pakiče, gostilna Peric, Rupa Peč, Gabrje ob 19.05 pri gostilni Ožbot.

Vozni red avtobusov za predstavo «Pokojnika» v Gorici, 12. 3. 1972 Avtobus št. 2: Sovodnje odhod ob 18.25 pri občini, pri gostilni Tomšič; Podgora ob 18.40 pred vhodom v tovarno; Steverjan ob 18.50 Bukovje; Steverjan ob 18.55 Dvor; Oslavje ob 19.05 pri gostilni; Pevma - št. Maver ob 19.10 pri spomeniku.

DEZURNA LEKARNA v Gorici Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna ALESANI, Ul. Carducci 12, tel. 2288.

DEZURNA LEKARNA v Trzinu Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna «Alla salute» - dr. Fabbris, Ul. Cosulich 117, tel. 72480.

DEZURNA CVETLIČARNA Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna BANDELLI JOZEF, Travnik, tel. 54-42.

Razna obvestila Vodstvo bolniške blagajne (INAM) je razpisalo natečaj za sprejem v službo 27 odvetnikov ali sodnih prokuratorjev. Med temi, kjer so omejena službena mesta na razpolago, je tudi Trst. Prošnje je treba poslati na glavno direkcijo INAM (Rim, Via Cristoforo Colombo) do 27. marca 1972. Potrebneja pojasnila je moč dobiti na sedežih INAM.

<

NEPRIČAKOVAN SKLEP VODITELJEV SKUPINE «PIERRE OVERNEY»

Izpuščen na svobodo ugrabljeni vodja avtomobilske tovarne Renault

Na sklep levčarskih voditeljev je verjetno vplivala izolacija od delavskega gibanja - Pomemben nauk za vodstvo velike francoske tovarne

PARIZ, 10. — Davi ob 9. uri so ugrabljeni voditelji velikega francoskega podjetja «Regie Renault» Roberta Nogretta. Zdi se, da je bil Nogrette priprt v nekem poslopiju zelo blizu kriza, kjer je bil osumljen, da je bil ugrabljen na svobodo. Takoj po osvoboditvi je Nogrette stopil v nekaj štiri- ali petminutni pogovor s prijatelji, ki so bili v bližini. Najprej je telefoniral na dom svojih žena in takoj nato na postajo «Police-secours».

Policijski so kmalu nato urili pred častilnico, čeprav spoceta niso verjeli, da gre zares. Mislili so namreč, da je telefoniral na postajo, ko postaja kakšna šalivica.

Takoj nato so agenti odpravili Nogretta na vrhovi sedež policije na ulici des Orvevres, kjer so ga zadržali zaslusivši. Dosej se niso znani rezultati tega zasliševanja. Domneva se le, da je Nogrette po...
bil priprt zelo blizu krizi, kjer je bil izpuščen, torej v XIII. arrondissementu, torej v okraju kjer je policija je opravila številne preiskave (predvčerajšnjim in včeraj je policija preiskala več kot 7.000 stanovanj ljudi, ki so osumljeni, da pripadajo levčarskemu gibanju).

Francoska javnost je na splošno sprejeta z zadovoljstvom osvoboditev Roberta Nogretta. Kot je znano, je višji funkcionar podjetja Renault star 63 let ter bil moral stopiti v pokoj čez nekaj mesecev. Sicer pa je bil znan v krogih podjetja kot zelo strogo človek, ki je ob neki priložnosti objavil celo, da predstavlja «roko pravih» v tovarni. Ker je bil šef na oddelku za osebe, ki se je ukvarjal z vprašanjem odpustitve z dela, je bil zelo nepriljubljen pri delavcih.

Kaj je ugrabljenega narekovalo, da nenadoma izpušči Nogretta, potem ko so se večer postavljali za tožbe in pogoje za njegovo izpustitev? Med drugim so zahtevali izpustitev iz zapora vseh aretiranih oseb, ki so bile povezane z nedavnimi izgedi v podjetju, a poleg tega še pomno sprejema na delo vseh odpuščenih delavcev. Zdi se, da je na sklep ugrabljenega najbolj vplivalo dejstvo, da so se našli izolirani glede zaveze, da bi morali na nekakšnem javnem shodu sklepati o upravičenosti ugrabitve ter o morebitnih ukrepih v tej zvezi. Delavci niso pristali na to zahtevo, med drugim tudi zato, ker so vse sindikalne organizacije obsodile ugrabitve. Treba je še upoštevati menja raznih političnih strank. Sem pridejo v poštev predvsem komunistična partija in socialistična stranka. KPF je ocenila ugrabitve Roberta Nogretta kot poskus oblatenosti organov, da se spravi v krizo delavskega gibanja. Ta poskus pa naj bi ga izvedle levčarske organizacije (čeprav nezavestno). Socialistična stranka se ne strinja s tem stališčem ter zato pristaja na skupno akcijo s francoskimi komunisti le s pogojem, da se ne bi vneslo v razpravo in morebitne zaključke vprašanje povezanosti ugrabitve z oblastmi.

Nezaslišana razsodba dunajskega porotnega sodišča

Oproščena esesovska arhitekta Ertl in Dejaco

DUNAJ, 10. — Dunajsko porotno sodišče je danes oprostilo avstrijskega arhitekta Walterja Dejaca in Fritzja Ertla, ki sta zgradila plinske celice in krematorijske peči v zloglasnem nacističnem taborišču v Auschwitzu.

Esesovska zločina sta bila obtožena «zahrbtnega umora», ker sta pripravila načrt, zgradila in pripravila vse potrebno za obratovanje štirih plinskih celic, ki so skupaj s krematorijem, «pogotile» vsaj tri milijone ljudi v okviru načrta «dokončne rešitve judovskega vprašanja». Dejaco je bil tudi obtožen, da je osebo pretepel in ubil dve osebi v novemburu leta 1940 in da se je udeležil drugih akcij, v katerih so bili ubiti zaporniki.

Javni tožilec je takoj po razsodbi napovedal, da bo vložil priliz. Zadrževal je tudi od sodišča, naj ne dovoljuje izpustitve Dejaca na svobodo.

Porotniki so se po tožilečevem govoru ponovno sestali in so po kratkem posvetovanju odločili, naj izpustijo oba obtožena na svobodo, češ da ni več nevarnosti, da bi zbežala, ker tožilstvo ni zbralo dovolj dokazov o njuni krivdi.

Menimo, da po navedenih precedens dunajskih arhitektov, je vsak komentar odveč.

NA SEDEŽU SLOVENSKE MATICE V LJUBLJANI

Predstavljena knjiga Slovstvo v letih vojne 1941-1945

Knjiga spada v zbirko Zgodovina slovenskega slovstva - Vodstvo matice je časnikarjem predstavilo še drugi dve publikaciji in sicer Prva odločitev Slovencev za Jugoslavijo in Srečanja

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 10. — Danes je bila v Ljubljani na sedežu Slovenske matice svojevrsna in hkrati vsebinsko pomembna tiskovna konferenca. Vodstvo matice je na njej predstavilo predstavnikom tiska in prek njih slovenski javnosti — letošnje knjižno boro, za katero je vseučiliški profesor dr. Franci Zwitter dejal: «ne gre za kakršnekoli knjige».

Za kakršne knjige gre? Za tri izredno zanimive, v vseh ozirom trideset dragocene publikacije, ki vsaka zase in vse skupaj delajo čast avtorjem in izdajateljici.

Znam slovenski književnik in literarni zgodovinar Viktor Smolej je predstavil svoje delo «Slovstvo v letih vojne 1941-1945». Slovenska matica s to knjigo, ki obsega prikaz umetniškega in kulturnega slovanja na Slovenskem v najbolj pomembnem obdobju zgodovine slovenskega naroda zaključuje zbirko literarno zgodovinskih del, ki jih je začela izdajati leta 1956, pod skupnim naslovom Zgodovina slovenskega slovstva.

Sedanja, sedma in hkrati zadnja knjiga iz te zbirke, ki obravnava obdobje narodnoosvobodilne vojne, pomeni prvi obsežnejši prikaz vsega, kar se je v tem obdobju dogajalo na Slovenskem na področju literarnega in splošno kulturnega slovanja. Knjiga govori o vseh javljanjih, o vseh vzrasteh kulturnega dejstva in nehanja, tudi o publicistikah, ki je dala pravo v tem času pomembno delo s sestanki avtorjev kot so Kardelj, Kidrič, Koželj in drugi.

Druge značilnosti te knjige, ki je hkrati tudi izraz značilnosti kulturnega slovanja dobe, ki jo zajema, je njena bogata ilustriranost, saj so objavljene v knjigi številni dokumenti, slike, ponatisi, kratkih ilustracij, karikaturni in podobno.

Najpečja dragocnost in pomembnost knjige pa je v tem, da prva o svojevrsnem pojavu v umetniški ustvarjalnosti vojne obdobja. Kakor je bil usmeren in vseljudski izraz tega boja, tako je bil vsenaroden in vseljudski tudi besedni izraz tega boja. V nobeni slovenski slovnosti doli ni bilo in pisalo toliko ljudi kakor za časa narodnoosvobodilne vojne.

Kot posebno značilnost te knjige bi kazalo dodati še dejstvo, da je zajela in v literarni, umetniški merili oredovno pravo vojo ustvarjalnosti, ki se je javljala med drugo svetovno vojno ter zato segla čez ideološke okvire in obsegla tudi imena in dela ustvarjalcev z drugega brega, bodisi avtorjeval, ali politično nasprotno.

Po svoje ni manj pomembna ni tudi druga knjiga iz letošnje izdaje rednih publikacij Slovenske matice. Če je prva segla na področje literarne zgodovine, pa druga zajema politično zgodovinsko problematiko. To je delo dr. Janka Pleterškega pod naslovom «Prva odločitev Slovencev za Jugoslavijo». Pomembna je knjiga je v tem, da zajema eno izmed prvih takih usodnih, odločilnih in prelomnih obdobjev v zgodovini slovenskega naroda. Ko Smolej leta knjiga daje podobo druge svetovne vojne in slovenskega človeka v njej kot kulturnega ustvarjalca, pa dr. Pleterški obravnava delovanje in nehanje slovenskega ljudstva v velikem političnem vrenju in boju med prvo svetovno vojno.

Pleterški je s to svojo knjigo v posebnem nudi pričezal in orednotil dopajanja na Slovenskem v prehodnem obdobju iz razpadle Avstroogrske v novo porajajočo se Jugoslavijo. Za delo je značilno, da zajema celotno dopajanje na Slovenskem v prvi svetovni vojni in iz tega dopajanja prihaja do ugotovitve resničnih pojavnih oblik samoodločanja slovenskega naroda. Novo v tej knjigi je ugotovitev in dokaz, kako so vsa dopajanja te-

ZARADI ATENTATA NA TRGU FONTANA

Notranje ministrstvo bo moralo plačati odškodnino?

Tožbo proti ministrstvu so stisniga atentata. Venturovi vložili sorodniki žrtve fašističnega atentata. Venturovi vložili sorodniki žrtve fašističnega atentata. Venturovi vložili sorodniki žrtve fašističnega atentata.

RIM, 10. — Sorodniki Calogera Galatiota, uslužbenca neke zasebne tvrdke, ki je izkobil življenje v atentatu na Trgu Fontana v Milanu, so se danes odločili, da bodo tožili ministrstvo za notranje zadeve, od katerega zahtevajo 80 milijonov kot povračilo. Družina Galatiota je poblastila odvetnika Lea in Giannulija Giara, da vložita tožbo. Odvetnika sta se zastopala družino Galatiota na procesu proti Pietru Valpredi in tovaršem pred rimskim prizivnim sodiščem v Milanu.

Ko sta odvetnika Giara sporočila vest časnikarjem, sta tudi povedala razlog tožbe. Družina Galatiota se v svoji tožbi nanaša na izjave policije, ki trdi, da je imela med pripadniki krožka «22. marec» svojega obveščevalca in sicer agenta Salvatora Ippolita. Po mnenju družine Galatiota bi moralo zato notranje ministrstvo sprejeti primerne varnostne ukrepe, ki naj bi zavarovali ljudi pred morebitnimi atentati.

Pietro Valpreda je danes sporočil, da se bo prihodnji teden dokončno odločil za kandidaturu na listi skupine Manifesto. Danes se je v zvezi s tem sestel s poslanca Pinterjem in Marconijem.

Vse kaže, da je Pietro Valpreda še vedno v dvomu ali naj sprejme kandidaturu ali ne. Verjetno se bo biviš pesalec dokončno odločil po sestanku predstavnikov vseh anarhističnih skupin, ki bo v nedeljo v Bologni.

Predstavniki skupine Manifesto so tudi demantirali vest, da so postavili Valpredi nekaj pogojev za sprejem njegove kandidature za Manifesto.

Odvetniki Pietra Valpreda so se danes sestali s predsednikom rimskega prizivnega sodišča dr. Falcom, katerega so pozvali naj čimprej napiše razsodbo porotnega sodišča, ki se je izreklo za teritorialno nepristojno, da sodi Pietru Valpredi in tovaršem. Odvetniki so tudi zahtevali od sodnika, naj odredi prevoz Valpreda v specializirano kliniko, ker se je njegovo zdravstveno stanje zelo poslabšalo.

Drugo milansko porotno sodišče bo 22. maja letos sodilo 22-letnemu milansku studentu Giovanniju Ferorelliju, ki je obtožen roba. Ferorelli je z drugimi deseterimi osebami tudi obtožen, da je poskušal reorganizirati fašistično stranko v Italiji. Dokumentacija o delovanju te skupine so milanski sodniki poslali rimskemu porotnemu sodišču, ki je sodilo Pietru Valpredi in tovaršem.

Dogodek, ki je privedel Ferorellija pred sodišče se je priredil 18. aprila 1970, ko je skupina fašističnih prepapečev pretepla in oropala študenta Franca Giannina, ki je prišel v Milan iz Lodija, da bi se udeležil manifestacije, ki jo je priredil «Movimento studentesco». Karabinerji, ki so uvedli preiskavo, so na Ferorellijevem domu našli Gianninovo listino in vozniško dovoljenje.

Zato ga prijavili sodišču zaradi tatvine, dr. Sinagra pa je sprejmel obtožbo v rop z obtežilnimi okoliščinami.

Odvetniki Giovannija Venture in Franca Frede so danes vložili na kasarsko sodišče zahtevo, da dodeli le preiskavo o delovanju fašističnega zločinca in njegova najdša tržaška-milansko sodišču, ker je v teku sodni postopek proti njima zaradi nevarnosti nenačrtnega, ilegalnega tiskanja in žalitve sodišča.

Z LIBERIJSKIM TANKERJEM «SAN NICOLAS»

ŠEST TRŽAŠKIH POMORŠČAKOV IZGINILO V MEHIŠKEM ZALIVU

Med pogrešanimi je tudi žena enega od pomorščakov - Najrazličnejše domneve

Tržaški mornarji, ki so izginili v Mehikem zalivu: Biagio Giambri, Fabio Letizza, Diodato Maurin, Giorgio Gagliardo, Bruno Malle in Danilo Pizziga

Ze predvčerajšnjim zvečer se je povečala zaskrbljenost glede usode liberijske ladje «San Nicolas», ki je skrivnostno izginila brez sledu v Mehikem zalivu. Gre za ladjo (tanker) z nosilnostjo okoli 10.000 ton in ki je prevzajala v trenutku, ko je izginila, tovar melase. Ladja je prihajala iz brazilskega pristanišča Recife ter je bila namenjena v New Orleans na jugu ZDA. Posadka ladje je štela okoli 30 ljudi, med katerimi je 17 italijanskih državljancev, od katerih jih je šest Tržačanov. Pravzaprav je tem šest prišlo še eno žensko in sicer zeno 28-letnega drugega častnika Bruna Mallega Lauro.

Po podatkih, ki jih je posredovala pomorska agencija Agemar, ki ima svoj sedež v Trstu in ki za stopa pri nas brodarja ladje, ki je izginila, so bili med moštvo naslednji Tržačani: 50-letni Biagio Giambri (kuhinjski pomočnik), 32-letni Fabio Letizza (ladski podčastnik), 63-letni Diodato Maurin (radiotelegrafist), 28-letni Giorgio Gagliardo (tretji strojni častnik), 28-letni Bruno Malle (drugi strojni častnik) ter 20-letni Bruno Pizziga (strojnik).

Družine prizadetih so seveda zelo zaskrbljene, ker do sedaj še ni prišla nobena vest, ki bi vsaj deloma pojasnila, kako je precej velika ladja utegnila izginiti brez sledu v Mehikem zalivu, v trenutku, ko je tam vreme na splošno zelo zadovoljivo.

V tržaških pomorskih krogih izključujejo možnost, da bi se ladja potopila zaradi neurja. Na vsak način pa bi lahko kapitan obvestil bližnje pomorske oblasti o morebitni nevarnosti z normalnimi radijskimi aparati. Tudi v primeru okvare teh aparatov bi se lahko zatekel k pomožnim aparatom, ki zagotavljajo klicanje na pomoč.

V nekaterih krogih so omenili možnost, da je v ladjo San Nicolas trčila kaka večja podmornica, toda to ni še ugotovljeno.

Pri tem je treba omeniti še domnevo, da so ladjo utegnile zapleniti kubanske oblasti. V trenutku, ko se je zgubila zveza z ladjo, je bila ta oddaljena 335 milj od New Orleansa ter kakih 50 milj od kubanske obale.

DRAGO KOŠMRLJ

RIM, 10. — V Rimu je danes prišlo do precej ostrih sporov med policijo in ljudmi, ki so živeli v barakah v Ulici Bufalotta. Policija je ulazala ljudem, naj zapustijo svoja bivališča, ker bodo na tistem kraju gradili cesto. Ker je se prebivalci uprli, je policija izvedla ukaz s silo.

SAN JOSE, 10. — Danes je sodišče v San Joseu izbralo 12 porotnikov, ki bodo sodili afroameriški revolucionarji Angel Davis.

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZANIMA TUDI PREBIVALEC OBMEJNEGA PASU

V Jugoslaviji pričakujejo podražitev prehrane za 5 odst.

Za meso je pričakovati nekoliko višji skok - V nekaterih krajih si domačini ustvarjajo zaloge sladkorja in drugega blaga

V Trstu in drugih središčih tostran meje je v zadnjem času čedalje bolj pogosto slišati in brati menjuje, da se bodo nekatere vrste potrošnega blaga v Jugoslaviji, predvsem pa živila, v doglednem času podražila. V tej zvezi se ponekod navajajo tudi odstotki, za koliko naj bi se cene posameznih blagovnih vrstam dvignile v primeri s sedanjim stanjem. Skorajšnji dvig cen naj bi posredno napovedovalo tudi dejstvo, da so nekatera živila izginila s prodajnih pultov v raznih krajih Slovenije in še posebej v obmejnem pasu.

Vest o novih podražitvah potrjujejo tudi pristojne oblasti v jugoslovanskih obmejnih občinah, vendar pa naj bi pomerni odstotek podražitve ne presegel 5 od sto. Nekaterje blagovne vrste bodo sicer doživele večji skok, pri nekaterih pa bo podražitev manjša. Pomerni odstotek, ki je predviden tudi v slovenski gospodarski politiki SFRJ za leto 1972, se ujema s splošnim gibanjem življenjskih stroškov v drugih evropskih deželah in med njimi tudi v sami Italiji. Nova podražitev pa naj bi ne predstavljala samo uravnave razvoja jugoslovanskega notranjega tržišča z zunanjim tržiščem, ampak hkrati tudi odpravo številnih neskladnosti v okviru same trgovske mreže SFRJ.

V tej zvezi velja posebej omeniti tržišče mesa. Današnji položaj v zvezi republikami kaže na določeno neenotnost tega tržišča. Meso je v nekaterih republikah dražje (Hrvaška, zlasti pa Srbija), v drugih pa znatno cenejšo (tako na primer v Sloveniji, ki nas v tem pogledu najbolj zanima). Ko so zvezne oblasti sklenile znano zametitev, ki je obveljalo le za blago v prodaji na drobno, ne pa tudi za blago na debelo. Cene na debelo so zato začele narasčati, dokler niso v nekaterih primerih celo preštete cene na drobno. To je seveda močno zavrlo trgovino, pri mesu pa so problem zaostrele tudi izvorne cene, ki so na primer v Sloveniji višje kakor cene v mesnicah Blago gore torej rajši v izvozu v mesnico. Da mesa v Koprno, Sežani Novi Gorici itd. doseje ni zmanjkalo, se je treba zahvaliti zlasti nekaterim dobaviteljem, ki že leta oskrbujejo z mesom omenjena središča, vendar pa takšna tržna anomalija je razumljivih razlogov ne more trajati v nedogled. Meso se bo torej tudi v sosednem mejnem pasu nujno podražilo — verjetno konec marca, ko zapade zakon o zamrzitvi cen — in prav meso bo po vsej verjetnosti eno izmed blagovnih vrst, ki bo zabeležilo podražitev za več kakor 5 od sto.

Za mleko in mlečne izdelke, med katere sodijo kakor znano maslo, razne vrste sira, čokolada in podobno blago, je podražitev gotova. Kaže, da nekatera podjetja v Jugoslaviji v določeni meri spekulirajo s tem in zadržujejo v skladiščih blago, da ga bodo lahko prodajala po novih cenah. Blago pa zmanj-

Spomini Reda Foxa

(Nadaljevanje s 4. strani)

lena. List zatrjuje, da so dedici pisateljica Jamsa McGregoria že sprožili tožbo proti založbi McGraw Hill.

Založba McGraw Hill, kot je